

Kahan

PŘÍBRAM

**12 PRÁZDNINOVÝ
ŽIVOT ŠKOL**

Proběhly opravy za třicet milionů

**16 NEUSNOUT
NA VAVŘÍNECH**

Město skokově zlepšilo hospodaření

**20 ZVEDÁM,
TEDY JSEM**

Jak žije a trénuje příbramský silák

**Šalmaj je tu.
A s ní Běh do schodů
a Den železnice**

Zdraví
jako
váššeň

211

ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

inzerce

chytřá rodina je u 211 a ví proč až 4 000 Kč pro 4člennou rodinu třeba na sportovní aktivity

Zdraví

Bonusy

Program
slev
a výhod

Cestovní
pojištění

Lékař na
telefonu

Navštivte nás v Příbrami na adrese
nám. T. G. Masaryka 3

infolinka: 844 211 211
www.211.cz

OBSAH ČÍSLA

8

ŠALMAJ DOPROVODÍ BĚH HASIČŮ
DO SCHODŮ A DEN ŽELEZNICE

12

ŠKOLY O PRÁZDNINÁCH ŽILY
HLAVNĚ VÝMĚNOU OKEN

15

SPOLEČNĚ PRO PŘÍBRAM:
TŘI PROJEKTY ZÍSKALY MILION

16

NEUSNOUT NA VAVŘÍNECH –
MĚSTO SKOKOVĚ ZLEPŠILO
HOSPODAŘENÍ

19

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY NAVŠTĚVUJE
STÁLE VÍCE DĚTÍ

20

ZVEDÁM, TEDY JSEM –
O SILOVÉM TROJBOJI

Sloupek poslední	3
Den pro zvíře spojuje pomoc i zábavu	4
Pozvánka na 25. ročník Běhu města Příbrami	5
Kino promítne nově digitalizovaný film Pavla Juráčka	6
Pozvánka na oslavu Svátku seniorů v Příbrami	7
Jak se změní doprava ve městě s první a druhou částí obchvatu	10
Příbram slaví 100. výročí vzniku republiky	13
V letním kině bude dřeva dost	14
Díky dozoru na Nováku klesl počet porušení návštěvního řádu	19
I letos děti vyrazily na tábory pod taktovkou města	21
Návštěvnost letního kina vzrostla. Přijďte na poslední film sezony	22
Za Fabiánem do Brd: V Orlově bude odhalena socha brdského rytíře	26
S majetkem mu bratr odkázal i záměr vybudování kaple	27
Objevený poklad. Dílo slavného vídeňského architekta L. Förstera v Příbrami	28
Staňte se městským strážníkem.....	30
Kalendář akcí v Příbrami	31

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází měsíčně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČ: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 500 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor kancelář města, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor kancelář města, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Ing. Jindřich Vařeka, Bc. Zuzana Kučerová, Mgr. Alena Ženišková, Mgr. Václav Švenda, Pavlína Svobodová, DiS., JUDr. Pavel Čámský, Václav Bešťák. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na www.pribram.eu nebo na adrese facebook.com/mestskyuradpribram. Toto číslo vychází 21. srpna 2018.

SLOUPEK POSLEDNÍ

Někdy člověk musí odjet hodně daleko, aby se dozvěděl, kde je jeho domov. Ti, co žijí v cizině, si často pod pojmem domov nepředstaví dům nebo byt, kde kdysi žili. Při vyslovení slova domov se jim vybaví rodné město. Místo, kde prožili své mládí, kde se zamilovali, kde mají anebo alespoň měli své přátele. Město Příbram je pro nás Příbramany domovem, a mělo by nám proto na něm záležet.

Po dobu svého starostování jsem poznal mnoho lidí. Zdaleka ne s každým jsem vždy souhlasil a zdaleka ne všichni souhlasili se mnou. Na předchozích vedeních radnice jsem kritizoval mnohé, a nemohu proto cokoli zazlívát těm, kteří dnes kritizují mne. Spousty z toho, o čem jsem tvrdil, že je špatné, jsem sám změnit také nedokázal. Někdy jsem neměl dost sil, jindy jsem zjistil, že lepší řešení toho či onoho problému také nenalézám.

Ve vši skromnosti si přesto troufám říci, že jsem i mnohému porozuměl. Město je snad až příliš živý organismus. Jednu překážku odstraníte, a dvě další se vynoří. Už také vím, že úkolů k řešení bude vždycky desetkrát tolik, než je v lidských silách vyřešit. Nabyt jsem přesvědčení, že ani v příštích letech problémů neubude. Dokonce si myslím, že urputná snaha o okamžité vyřešení každého nedostatku, na který někdo právem poukáže, může být ku škodě celku. Budu-li veškerý svůj um a energii vybíjet do všech možných směrů, ve výsledku vykonám jen od všeho nic.

Mottem posledních let byla Příbram - město sportu, kultury a zábavy pro všechny. Pokud si spolu se mnou myslíte, že město ožilo a začalo dýchat, je to dobře. Pokud toho, co se podařilo, bylo málo, sám před sebou se nestydím, protože vím, že já i mí spolupracovníci jsme udělali všechno, co bylo v našich silách.

Toto je možná poslední sloupek, který jsem do Kahanu napsal. Je proto mou povinností poděkovat všem, kteří spolu se mnou tvořili, a omluvit se všem těm občanům, které jsme svou prací nepřesvědčili. Je možné, že někdo ocení alespoň to, že jsme neobtěžovali čtenáře Kahanu fotkami ze stříhání pásek a předváděním svých tváří v Kahanu, ze kterého se mimochodem podařilo vytvořit nejlepší městský zpravodaj v republice. Redakční rado, děkujeme.

Nemohu jinak než poděkovat také mnohým sponzorům, bez jejichž podpory bychom museli z úrovně akcí pořádaných městem hodně slevit. Desítky příbramských podnikatelů trvale dokazovaly, že jim na městě, kde jejich zaměstnanci žijí, opravdu záleží.

Budoucímu novému vedení radnice přeji to, aby směr, kvůli kterému si jej občané zanedlouho zvolí, dokázalo udržet. K ruce bude mít profesionální úřednický aparát, na který jsem hrdý a kterému touto cestou také upřímně děkuji.

V nadcházejících volbách přeji budoucímu vítězi, aby vyhrál po právu a podle zákona a jeho čest a víra se udržely vysoko. Těm, co prohrají, přeji, aby dokázali stát u cesty a pozdravit vítěze, až půjde kolem.

Jindřich Vařeka
starosta města Příbram

Foto: Domov Maják

Maják na Svaté Hoře

Obyvatelé příbramského Domova Maják uskutečnili v půlce července výlet na Svatou Horou. Posloužil k tomu městský turistický vláček, který často hůře pohyblivé výletníky vyvezl k příbramské dominantě. „V účastnících to zanechalo silný zážitek, o kterém si stále povídají. Prošli si celý komplex, navštívili kapli a na závěr si dali zmrzlinový pohár a nakoupili suvenýry,“ řekla Radka Šimonová, sociální pracovnice Domova Maják.

Den pro zvíře spojuje pomoc i zábavu

Prvního září letošního roku se uskuteční druhý ročník charitativního Dne pro zvíře na podporu Psiho útulku v Lazci a Spolku pro kočku Příbram. Akce se účastní zvířecí útulky a spolky, aby představily své svěřence, kteří se ocitli bez domova. Spolu s nimi se na programu podílejí lidé, jež se svými zvířaty něco zajímavého dělají – dog dancing, dogs frisbee, canisterapii atd. Celý den jsou k dispozici i stanoviště pro děti, kde plní úkoly a za ně si pak vybírají odměnu. Výtěžek z této akce je použit ve prospěch psích a kočičích útulků. Akce začíná v 10.00 během lesoparkem, jehož se mohou účastnit i psi (na startu je třeba předložit očkovací průkaz). Na programu jsou dále prezentace útulků, vyhlášení soutěže Pes Příbrami 2018 a mnoho přednášek. Podrobnosti k programu najdete na webu denprozvire.cz.

Vydejte se na procházku s permoníky Prokopem a Světluškou

Infocentrum města Příbram zve spolu s permoníky Prokopem a Světluškou malé obyvatelé Příbrami a jejich blízké na procházku městem s několika zastaveními a soutěžními otázkami. Po jejich zodpovězení čeká na děti v infocentru v Zámečku-Ernestinu drobná odměna. Brožuru si můžete vyzvednout v informačním centru v Zámečku-Ernestinu, Hornickém muzeu a na Svaté Hoře, případně ji lze stáhnout z webových stránek poznejpribram.cz.

Vzdělávání třetího věku: Studujte hudbu na ZUŠ

Akademie umění a kultury při Základní umělecké škole na náměstí T. G. Masaryka nabízí vzdělávání třetího věku. Studovat lze hudební obor, ve kterém jsou v nabídce vedle zpěvu také klarinet, saxofon, flétna, baskvířlovka, pozoun, akordeon, (elektrická) kytara, keyboard, viola, housle, baskytara a zobcová a příčná flétna. Vzdělávat se můžete i ve výtvarném či literárně dramatickém oboru. Studium pro uchazeče starší 55 let je rozděleno do dvou semestrů a probíhá v dopoledních a večerních hodinách podle domluvy s lektorem. Uchazeči budou přijímáni na základě pořadí doručených přihlášek, přijímací zkoušky se nekonají. Přihlášky ke studiu pro akademický rok 2018/19 zasílejte poštou nebo e-mailem na adresu školy nejdéle do 10. září 2018. Přijímací formulář stejně jako další podrobnosti naleznete na webu zuspribram.cz.

Fotbalisté zavítali na radnici

Starosta města Příbram Jindřich Vařeka a oba místostarostové Alena Ženíšková a Václav Švenda přijali na radnici návštěvu sportovců z 1. FK Příbram. Setkání se uskutečnilo na pozvání vedení města při příležitosti návratu klubu do první ligy. Pozvání na radnici přijal majitel klubu Jan Starka, marketingový manažer Tomáš Větrovský a hráči Jan Matoušek, Miroslav Slepíčka a Tomáš Zápotočný.

Dobrovolníci začali stavět Drkoláč

Jedním z návrhů pro nedávný projekt participativního rozpočtování Společně pro Příbram byla cyklistická dráha na Drkolnově, tzv. Drkoláč. Ve veřejném hlasování se umístil sedmý a na finanční příspěvek nedosáhl. Přesto se příbramští sportovci a příznivci tohoto projektu nevzdali a začali jej sami budovat. Tento 400metrový sjezd je určen především pro malé jezdcy, aby mohli zdokonalovat své cyklistické umění. Otevření Drkoláče by se mělo uskutečnit koncem října, záleží však i na tom, kolik se přidá dobrovolníků. Nepomáhají jen lidé ze sídliště, ale také ze Zdaboře nebo z centra města. Podrobnější informace jsou na adrese fb.com/drkolac.

Běh Kovohutěmi již druhou zářijovou sobotu

V sobotu 8. září startuje Běh Kovohutěmi, který je zároveň součástí Brdského běžeckého poháru. Letos se uskuteční 48. ročník tradičního závodu, který se poprvé běžel v roce 1967. Závod pořádá Atletický oddíl Kovohutě Příbram a koná se na stadionu ve Lhotě u Příbramě. V 8.30 vyběhají žáci a junioři, v 10.00 se na trať vydávají miláčky a v 10.20 miláři. Hlavní závod na 12 322 metrů (Memoriál Karla Zemka) startuje v 10.50. Pro účastníky je přichystáno zvláštní vlakové a autobusové spojení z Příbrami. Registrační formulář pro online přihlášení naleznete na webu brdskypohar.cz.

BĚH MĚSTA PŘÍBRAMI

25. ročník

areál NOVÝ RYBNÍK Příbram Sobota 29. 9. 2018

PREZENTACE od 8:30 h / START ŽÁKOVSKÉ KATEGORIE 9:00 h / START HLAVNÍHO ZÁVODU 11:30 h

muži	ženy	žákovské kategorie		žákovské kategorie
10 km MJ - junioři (1999 - 2000) MA - muži do 39 let MB - veteráni do 49 let MC - veteráni do 59 let MD - veteráni do 69 let ME - veteráni od 70 let MP - Příbramáci	5 km ZJ - juniorky (1999 - 2000) ZA - ženy do 34 let ZB - ženy do 44 let ZC - ženy od 45 let ZP - Příbramačky	300 m D1 - děti 2011 a mladší	600 m D2 - děti 2009-2010	2 km D7 - starší žáci (2003 - 2004) D8 - starší žákyně (2003 - 2004) D9 - dorostenky (2001 - 2002)
		1 km D3 - nejmladší žáci (2007 - 2008) D4 - nejmladší žákyně (2007 - 2008) D5 - mladší žáci (2005 - 2006) D6 - mladší žákyně (2005 - 2006)		3 km D10 - dorostenci (2001 - 2002)

CENY: všichni závodníci (dospělí i děti) dostanou stylové tričko + občerstvení po závodě

putovní pohár pro vítěze kategorií MA, MB, ZA, peněžitá odměna pro celkové vítěze M a Z peněžitá odměna pro kategorie MA, MB, MC, ZA (do 10. místa), pro kategorii MD, ZB, ZC (do 3. místa) a kategorie MP (do 5. místa) a ZP (do 3. místa), věcné ceny pro žákovské a juniorské kategorie

INFORMACE: MĚSTSKÝ ÚŘAD PŘÍBRAM, ODBOR ŠKOLSTVÍ, KULTURY A SPORTU - tel.: 318 402 381
TRI KLUB PŘÍBRAM - Radek Eliáš 603 293 362, Aleš Barášek 777 101 203, Ing. Petr Švarc 602 482 121

pořádá **TriKlub Příbram** za pomoci **Sporting Příbram**

Foto: Stanislav D. Břeň

Příbramští starostové „v jednom koutě“

Před několika měsíci se uskutečnila rekonstrukce části interiéru v historické budově radnice. Změnou prošla také chodba před kanceláří starosty a tajemnice města. Místo, které slouží především pro posezení návštěv, doznalo před několika týdny dalších úprav. Nyní se přítomní mohou seznámit s historií města skrze tváře jeho bývalých starostů.

Týden nejlepších filmů za zvýhodněné vstupné

Příbramské kino chystá na začátek září akci Týden nejlepších filmů léta 2018. „*Budeme dávat filmy, které byly v červenci a srpnu nejnavštěvovanější, a to jak 2D, tak 3D snímky.*“ říká Martin Machata, vedoucí Estrádního sálu a kina příspěvkové organizace Divadlo A. Dvořáka. Promítané filmy budou cenově zvýhodněny, sleva u 3D projekci se sníží průměrně o 30 korun. „*Rádi bychom nasadili i výhodnější vstupné, ale filmoví distributoři nám nižší cenu již nedají,*“ dodal Martin Machata.

Kino promítne nově digitalizovaný film Pavla Juráčka

Projekt Poznej Příbram se bude v září věnovat příbramské osobnosti Pavlu Juráčkovi. „V této souvislosti příbramské kino připraví projekci jeho nejvýznamnějšího filmu Případ pro začínajícího kata, a to v restaurované verzi z roku 2016,“ uvedl autor Poznej Příbram Václav Bešťák. Pavel Juráček se narodil 2. srpna 1935 v Příbrami. Ze studií filologie na Univerzitě Karlově byl vyloučen, následně byl přijat ke studiu dramaturgie na FAMU. Po škole nastupuje jako dramaturg Filmového studia Barrandov. Byl autorem scénáře k filmu Postava k podpírání nebo proslulému Kinoautomatu pro Expo 67. Za normalizace je vyhozen z práce, podepisuje Chartu 77 a následně „je vycestován“ do Německa. Vrací se v roce 1983 jako zložený člověk závislý na alkoholu a léčba a v květnu 1989 umírá v pražské nemocnici. Projekce snímku Případ pro začínajícího kata, který Pavel Juráček režíroval a napsal k němu scénář, se uskuteční v neděli 23. září od 16.00. „Zvláště v tomhle ‚osmičkovém‘ roce je jeho promítání víc než symbolické, protože krátce po svém uvedení se z něj stal trezorový film,“ dodal Václav Bešťák. Podrobnosti o snímku a jeho digitalizaci najdete na webu Národního filmového archivu (eea.nfa.cz/cz/filmy/pripad-pro-zacinajicicho-kata).

Do Příbrami přijede ministr Ťok

Ministr dopravy Dan Tok přijal pozvání starosty města Příbram Jindřicha Vařečky na pracovní setkání, které se uskuteční v pátek 31. srpna 2018 na příbramské radnici. Vedení města má připravený program jednání, ve kterém bude stěžejním bodem projednání problematiky Jihovýchodního obchvatu města Příbram. Pracovní setkání bude pokračovat schůzkou s předsedy osadních výborů, rovněž na téma JVO. Přibližně ve 14.30 se uskuteční tisková konference, na které budou novinářům sděleny výsledky tohoto jednání.

O dotace půjde žádat v listopadu

Stejně jako v minulých letech plánuje město Příbram i v roce 2019 podpořit veřejně-prospěšné projekty a činnost místních spolků a organizací v oblasti sportu, kultury, výchovy a vzdělávání, zahraničních vztahů, životního prostředí, v oblasti zdravotní a sociální, v oblasti obnovy památek místního významu a také činnost dobrovolných hasičů.

V září bude zastupitelstvo města schvalovat konečnou podobu dotačních programů, které budou od 1. října zveřejněny na úřední desce Městského úřadu Příbram. Žádosti o dotace bude možné podávat od 1. do 30. listopadu letošního roku. Informace o dotačním řízení najdete na webových stránkách města Příbram, případně u administrátorů jednotlivých dotačních programů.

Bylo, nebylo, bio, nebio

Seriál O odpadu vtipně příbramské studentské televize GymTV pokračuje dalším dílem. Tentokrát se týká třídění bioodpadu a můžete se na něj podívat na webové stránce youtu.be/4TzvAVkq1tk. Novela zákona o odpadech z roku 2014 stanovila povinnost každé obce v ČR zajistit pro domácnosti místa k uložení bioodpadů. Proto i v Příbrami rozmístily Technické služby postupně 140 kontejnerů, které vyvážejí dvakrát týdně. Už před novelou zákona však v Příbrami zelený odpad z ošetrování veřejné zeleně nekončil na skládce. Ročně bylo předáváno až 2000 tun listí, trávy, štěpky a dřevní hmoty firmám, které rostlinné zbytky dále zpracovávaly. Sběrem bioodpadu z domácností by se mělo dosáhnout dalšího snížení množství komunálního odpadu, který je nyní ukládan na skládku. „Víme, že v každém domácném odpadkovém koši až čtvrtinu odpadků tvoří různé odřezky zeleniny, ovoce, skořápky z vajíček, zelené natě, tvrdé pečivo a podobné zbytky, které velmi dobře napomáhají tlení kompostu,“ řekl zástupce ředitele TS Příbram Libor Michovčík. „Pokud by obyvatelé třídili bioodpad správně, mohlo by to ve výsledku výrazně zmenšit množství odpadů ukládaných na městskou skládku, a tím i třeba snížit poplatek, který všichni musíme za odpady města platit,“ dodal místostarosta Příbrami Václav Svenda.

■ **Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň**

SVÁTEK SENIORŮ

Sobota 29. 9. 2018
Příbram, nám. 17. listopadu
Doprovodný program akce od 13.00
14.00–17.00

Podrobný program oslav na
www.SvatekSenioru.cz

VSTUP ZDARMA

Změna programu
vyhrazena.

zábavný doprovodný PROGRAM

KAREL KAHOVEC

Sbor přátelství
Vladimír Walda Nerušil
Rožmitálská Venkovanka

SRDEČNĚ VÁS ZVOU PARTNEŘI A POŘADATELÉ

MĚSTO PŘÍBRAM

Středočeský kraj

OBLASTNÍ NEMOCNICE PŘÍBRAM, a. s.

interpharmac

Senior Point

Senior pas

Šalmaj doprovodí Běh do schodů a Den železnice

Osmého září vypukne na Svaté Hoře další ročník Příbramské svatohorské šalmaje. Akce, která přitahuje široký zájem veřejnosti, se letos koná už pojednácté. Pořadatelskou roli převzalo město Příbram.

Příbramská svatohorská šalmaj, to je zábava ve středověkém duchu. Foto: archiv

Vratme se společně o několik století zpět. To je hlavní slogan nejen tohoto ročníku Příbramské svatohorské šalmaje, která se uskuteční v sobotu 8. září. Šalmaj představuje tradiční setkání sousedů a známých na nádvoří Svaté Hory, které se na několik hodin promění ve středověké tržiště, rynek i pódium. Je to příležitost potkat známé, které jste celý rok neviděli.

PROGRAM PRO ÚČASTNÍKY VŠECH VĚKŮ

Příbramská svatohorská šalmaj se rozvíjela postupně jako malé hudební a divadelní ohlédnutí do minulosti příbramského regionu. Propojení současné divadelní a hudební tvorby na historická témata s již zapomenutou atmosférou potulných muzikantů, kejklířů, kouzelníků, komediantů, tanečnic a rytířských soubojů přitahuje stále větší pozornost široké veřejnosti. Program je dramaturgicky uzpůsoben tak, aby zaujal širokou veřejnost všech věkových kategorií. Na vystoupeních se podílí rozliční umělci z řad amatérů i profesionálů dnes již i s mezinárodní účastí. Na kulturní program navazuje tržiště, kde řemeslníci předvádějí tradiční, ale i soudobá česká lidová řemesla. Návštěvníci si zde mohou zakoupit mnoho výrobků z různých materiálů. Účastníci se mohou těšit také na dobový průvod, který vyjde z náměstí T. G. Masaryka na Svatou Horu. Ve všech mateřských školách se letos objeví výzva hledající permoníčky, princezny a rytíře do tohoto průvodu. Děti mohou přijít ve svých princeznovských šatíčkách či rytířském brnění nebo si mohou půjčit kostým permoníčka ve své školce.

Během posledních deseti let měla akce vždy charitativní podtext. Nejinak tomu bude i letos, kdy se uskuteční charitativní sbírka Farní charity Příbram. Vstup pro všechny účastníky je zdarma.

PROGRAM PŘÍBRAMSKÉ SVATOHORSKÉ ŠALMAJE

- 09.30: Dobový průvod z náměstí T. G. Masaryka na Svatou Horu
- 10.00: Slavnostní zahájení
- 10.15: Drak, Jiří a věž - divadlo obřích loutek
- 10.30: Ekvilibrista Rudy Harden
- 10.50: Čiperky - dětské taneční vystoupení pod vedením Evy Koňasové
- 11.00: Žonglérská omeleta - kejklířské vystoupení
- 11.20: Fangle - akrobatická komediální show
- 11.50: Hašlerka - staropražské písničky
- 12.45: Provazochodec Rudy Harden
- 13.05: Rebelky - španělský tanec
- 13.15: Brémští cirkusanti - loutková pohádka
- 13.35: Rytíři Koruny České - historický šerm
- 14.05: Melissa - dobové hudební vystoupení
- 15.00: Kodex o Václavu IV. - mluvené slovo s doprovodem loutny a akordeonu
- 16.00: Epydemye - folková hudební skupina
- 16.55: Romeo a Julie - závěsná akrobacie
- 17.30: Quanti Minoris - středověká hudba v rockovém kabátu
- 18.35: Tři prasátka - divadelní představení

- 19.30: Tempus - hudební vystoupení ve stylu folk-rock
- 20.30: Rytíři Koruny České - souboj o srdce dámy
- 21.05: Půlnoční cirkus - ohňové akrobatické divadlo
- 22.10: Ginevra - písně a balady nejen o historii
- 23.00: Závěr

Kromě hlavního programu je lákavý také doprovodný program. Pro šikovné se chystá například Škola žonglování, tvůrčí dílny, nebo středověká střelnice. Děti jistě ocení malování na obličej, vyjížďku na koních a ponících a dobový dřevěný kolotoč. Dalšími taháky doprovodného programu budou postavy na chůdách, výklad karet, ukázky starých řemesel či dravého ptactva, řemeslné tržiště či ukázky středověkých zbraní a zbroje. Veškeré detaily o letošním ročníku Příbramské svatohorské šalmaje najdete na webu salmaj.pribram.eu.

DO SCHODŮ S PLNOU POLNÍ

Již tradiční součástí víkendu, kdy se koná Příbramská svatohorská šalmaj, je Běh hasičů do Svatohorských schodů. Letošní ročník bude „naléhavější“, protože na jaře si příbramští hasiči a pamětníci připomněli 40. výročí tragických událostí na Svaté Hoře. Běh hasičů do schodů je unikátní závod dvojic hasičů po schodech z Dlouhé ulice. Již několik let zde takto prověřují kondici a týmového ducha a zároveň si připomínají obrovský požár Svaté Hory z roku 1978. Do schodů se hasiči vydávají jako kdysi, tedy s plnou polní.

PŘIPOMEŇTE SI NEJEN STOLETÍ PÁRY

Příbramská svatohorská šalmaj je připomínkou dávné historie. Pokud si o tomtéž víkendu chcete připomenout historii „mladší“, která se váže především k začátkům železnice, můžete v příbramské železniční stanici navštívit Den železnice. Této události se detailněji věnujeme v jiné části tohoto vydání.

■ Stanislav D. Břeň

Příbram si připomene vznik železnice

Září je z pohledu železničářů a příznivců železnice dobou různých tematických a vzpomínkových akcí určených široké veřejnosti. Mimo Národního dne železnice, který letos hostí v Českých Budějovicích, se koná i několik menších regionálních oslav vzniku konvenční železnice. Jedním z těchto míst bude v sobotu 8. září i příbramské vlakové nádraží.

Na zájemce o železnici čeká cesta historickým vlakem.

Podobně jako v loňském roce je pro návštěvníky oslav Dne železnice v Příbrami připraveno několik zajímavých novinek. Celodenní program této akce lze pro přehlednost rozdělit do dvou samostatných částí, sestávajících z jízdy zvláštních vlaků a doprovodného kulturního programu.

VLAKEM DO KOVOHUTÍ I BŘEZNICE

Celodenní program na vlakovém nádraží začne již ráno v 7.30 a 9.00 jízdami Hufského expresu, který bude v těchto časech přednostně vyhrazen pro účastníky a příznivce Běhu Kovohutěmi. Další jízdy pro veřejnost po historické železniční do Kovohutí se pak v rámci oslav Dne železnice uskuteční v 10.30, 12.00, 13.30, 15.00 a 16.30 (součástí těchto jízd nebude z organizačních důvodů prohlídka Kovohutí ani vstup do areálu).

Dále bude následovat příjezd zvláštního parního vlaku z Prahy-Smíchova a Berouna do Březnice. Parní vlak vyjede na trať mezi Příbramí a Březnicí dokonce dvakrát: v 10.10 a 13.10. Novinkou pak budou jízdy zvláštního retro vlaku z období 70. a 80. let minulého století, vedeného historickou motorovou lokomotivou. Retro vlakem bude možné v 12.15 absolvovat přibližně hodinovou vyhlídkovou jízdu do Jině a zpět, případně pak v 16.10 jízdu do Březnice. V parním vlaku a retro vlaku bude platit zvláštní tarif ČD. Jízdy zvláštních vlaků zakončí v 19.10 odjezd motorového vlaku Jan Muzika do Zdic, který zastaví též v Bratkovicích, Jincích a Lochovicích. K návratu domů jej mohou v rámci spolupráce

bezplatně využít i návštěvníci Příbramské svatohorské šalmaje.

BOHATÝ PROGRAM NEJEN PRO FANDY ŽELEZNICE

Mimo jízdy zvláštních vlaků budou pro návštěvníky oslav od 10.00 připraveny další doprovodné aktivity jako jízdy na kolejové drezině, exkurze na pracoviště řízení provozu, malá výstavka železničních vozidel, putovní expozice turistických známek v železničním voze, dětský koutek, hospodářský koutek se živými zvířaty nebo filmová promítání. Chybět nebude ani divadelní představení hry z železničního prostředí Bedřich Hrozný I, kterou uvedou členové Divadla za vodou ve 14.00 a 17.00. U příležitosti 100. výročí vzniku ČSR ztvární členové souboru krátce před polednem i příjezd prezidenta T. G. Masaryka a jeho družiny do Příbrami. K tanci a poslechu zahrají hudební

Klidné svezení na drezině

skupiny V Original (10.00-13.00) a Pe & Pe (15.30-16.30). Program oslav doplní i zvláštní vyhlídková linka Podbrdského minibusu spojující vlakové nádraží s Lhotou u Příbramě, Podlesím a Březovými Horami. V rámci těchto jízd bude možné navštívit dějiště Běhu Kovohutěmi, Pivovar Podlesí nebo vybrané expozice Hornického muzea. Po celý den bude na vlakovém nádraží zajištěno i chutné občerstvení s točeným pivem z regionálních pivovarů.

Cestujícím, kteří se prokáží jízdenkou platnou pro zvláštní vlaky, bude v den oslav Dne železnice poskytnuta sleva na vstupném do Domu Natura v Příbrami, do všech expozic Hornického muzea, Galerie Ludvíka Kuby v Březnici a na konzumaci v kavárně U Bylinkové zahrádky v Březnici.

■ Ondřej Švandelík
Rakovnicko-Protivínská dráha

Jak se změní doprava ve městě s první a druhou částí obchvatu

Do dvou let by se měla rozběhnout stavba dlouho plánovaného jihovýchodního obchvatu Příbrami. Úsek od Bohutína k Brodu by měl být dokončen v roce 2025, navazujícího propojení Brodu s Novou Hospodou se občané zřejmě dočkají o několik let později. K projektu vznikla odborná studie, která ukazuje, jak zprovoznění nových komunikací ovlivní stávající dopravu ve městě a jeho okolí.

Budoucí situaci mapující pokles a nárůst dopravy v jednotlivých částech zkoumaného území zpracovala společnost Valbek ve zprávě Prognóza intenzit dopravy. Pro rok 2025, kdy se počítá s otevřením 2. etapy obchvatu Bohutín – Brod, byly zpracovány dva základní scénáře. První pro případ, že by plánový úsek obchvatu nebyl otevřen. Druhý scénář představuje, jak

významně by se některým městským částem ulehčilo, pokud by tato etapa doznala úspěšného otevření. Pro rok 2027 firma navíc zpracovala třetí variantu výhledu při dokončení 1. etapy stavby z Brodu na Novou Hospodu. Do výsledných čísel zasáhlo také plánované dokončení dalšího úseku dálnice D4 ve směru na Strakonice k Míroticím.

Prognóza vychází z informací Celostátního sčítání dopravy z roku 2016. To například uvádí, že ve směru od Příbrami na dálnici D4 projede kolem 11 000 vozů za den, směrem k Rožmitálu pod Třemšínem pak intenzita dopravy klesá až k 5000 vozidel za den. Pro účely studie byl nasimulován provoz v jednotlivých částech Příbrami a okolí také s ohledem

na demografická fakta, začátky a cíle cest včetně časové dostupnosti, zohlednění budoucího vývoje a dalších parametrů.

Ze studie vyplývá, že zprovozněním 2. etapy obchvatu intenzita dopravy na některých silnicích rapidně poklesne, a to především v úseku vedoucím od začátku obchvatu u Bohutína do Příbrami. Po dokončení obou staveb se očekává, že tranzitní doprava směrem k dálnici D4 a na Jince využije další část obchvatu. Zároveň by mělo dojít ke snížení dopravního zatížení na většině sledovaných komunikací ve městě. Nástin čísel, o kolik aut přijdou kupříkladu Březové Hory, a kde si na ně obyvatelé budou muset více zvyknout, přinášíme na přiložené mapě.

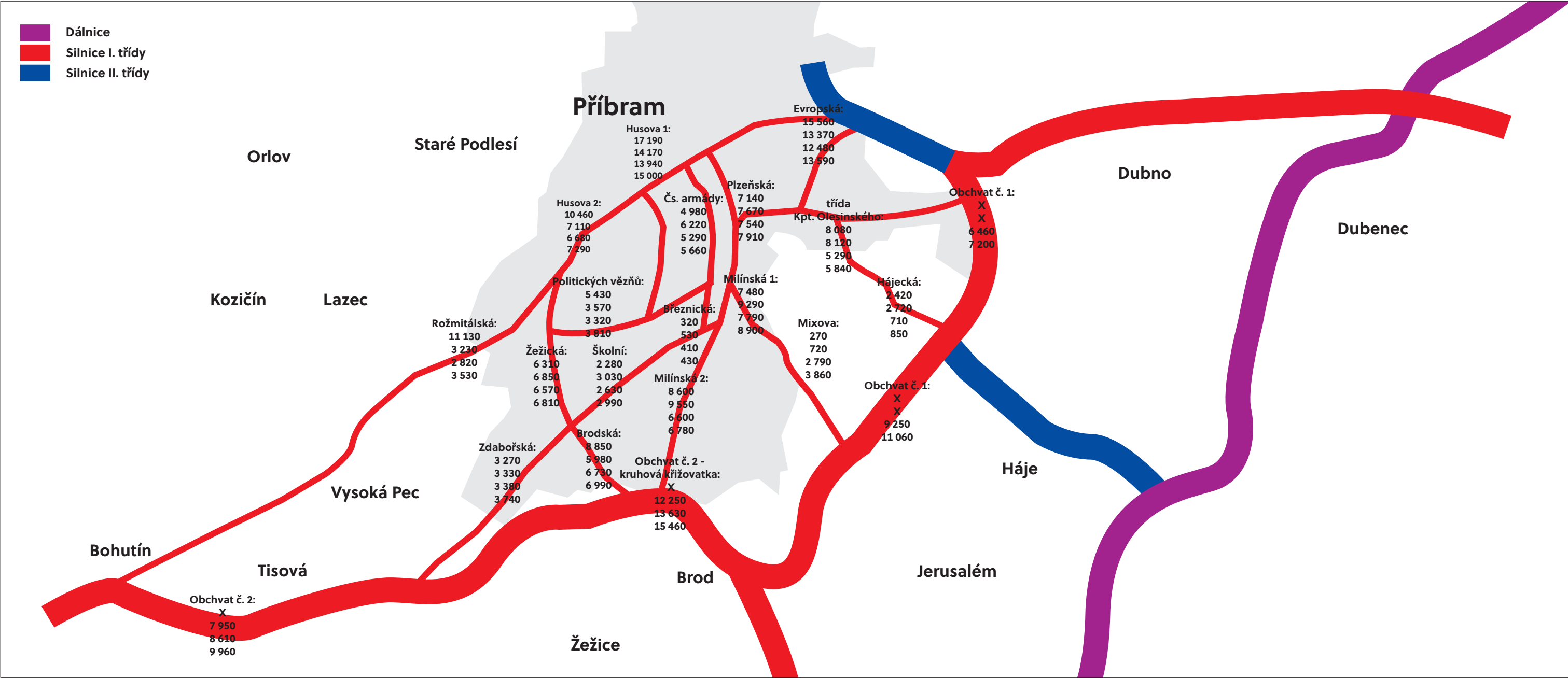
Stanislav D. Břeň

Co vyjadřují čísla v mapě

Podkladem pro přípravu mapy do tohoto vydání Kahanu byl materiál nazvaný I/18 Příbram – jihovýchodní obchvat 2. stavba s podtitulem Prognóza intenzit dopravy. Padesátistránkový materiál obsahuje přibližně třicet stran map, které velmi detailně a v různých variantách postihují předpokládané denní průjezdy aut v různých částech města, na částech obchvatu, přilehlých komunikacích a dálnici D4. Z množství dat jsme připravili čtyři základní scénáře, které lze na těchto stránkách publikovat při zachování přehlednosti. Tyto scénáře mohou být základním vodítkem pro obyvatele různých částí Příbrami, jež poslouží pro představu, kolik vozů bude městem projíždět.

Data na vybraných úsecích odpovídají tomuto klíči:

- název ulice nebo části komunikace;
- počet aut v tzv. nulové variantě v roce 2025 bez jakékoliv části obchvatu;
- předpokládaný počet aut v roce 2025, kdy by měla být hotova část obchvatu (Bohutín–Brod);
- předpokládaný počet aut v roce 2027, kdy by mohl teoreticky fungovat celý obchvat, resp. úsek Bohutín–Nová Hospoda;
- předpokládaný počet aut v roce 2045.

Školy o prázdninách žily hlavně výměnou oken

Během letošních školních prázdnin se uskutečnily téměř dvě desítky větších či menších rekonstrukcí v příbramských mateřských, základních nebo středních školách. Celkem bylo nebo ještě bude proinvestováno téměř třicet milionů korun.

Základní školy Školní a Jiráskovy sady mají nová okna, stejně jako MŠ v Kličkově vile. Novinkou je také terasa v MŠ Pohádka.

Foto: Václav Švenda

Třicet milionů korun. To je přibližná suma, kterou během převážně letních prázdnin vložilo město Příbram do modernizace a oprav škol, které jsou v majetku Příbrami. „Jde pravděpodobně o nejvyšší sumu, kterou za posledních mnoho let město v rámci prázdninových oprav převážně ze svých zdrojů do škol a školek investovalo,“ říká příbramský místostarosta Václav Švenda. Většina prostředků směřovala do renovací, které byly nutné z důvodu dlouhodobě zanedbaného stavu městských budov. Příkladem jsou například okna na základních školách, která byla deset i více let za svou životnost. Všechny opravy a modernizace byly zadány formou řádných výběrových řízení. Nejúspěšnějšími uchazeči o tyto stavební zakázky byly firmy SPO Příbram, Staler, Andaf-Tier, Invesales a Intspol Group, většinu oken pak zpravidla dodávaly velké okenářské holdingy (Window Holding, Okna Langer, Truhlářství Petr Kaiser).

DO OKEN ŠLY MILIONY

Největší investiční akcí byla výměna oken v ZŠ Školní. Tato rekonstrukce jedné z největších budov v majetku města si vyžádala částku 5,5 milionu korun. „Byl to velký dluh z minulosti. Paměťditelka Dana Krápková, která letos odchází do důchodu, si moc přála, aby rekonstrukce byla dokončena ještě za jejího působení, což se nakonec povedlo. Své nástupkyni tak předává školu v podstatně lepším technickém stavu,“ řekl Václav Švenda.

Výměna okenních výplní a vstupních dveří se uskutečnila také v ZŠ Jiráskovy sady, celkově zde bylo o prázdninách proinvestováno 3,2 milionu korun. Škola však bude odhadem potřebovat ještě přibližně 15 milionů korun, aby mohla být vyměněna všechna zbývající okna. „Vzhledem k tomu, že budova je památkově chrá-

něna a měníme zde špaletová okna, rekonstrukce vycházejí na vyšší částky,“ uvedl Václav Švenda. Kompletní výměnu oken a dveří má za sebou také MŠ v Kličkově vile.

OPRAVY POKRAČOVALY TAKÉ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Výraznými opravami prošly příbramské střední školy. Rekonstruovaly se například toalety na Střední průmyslové škole, elektroinstalace na Gymnáziu pod Svatou Horou, okna v Integrované střední škole, pokračovalo odvlhčení v Obchodní akademii a realizuje se kompletní rekonstrukce kuchyně Střední zdravotnické školy. Město není zřizovatelem středních škol v Příbrami, ale patří mu budovy. „Podařilo se nám dohodnout s krajským úřadem na částečném zvýšení nájmu a zároveň jsme proti nájmu započítali realizované investice. Ale i tak opravy nezbytné k udržení důstojného prostředí výrazně převyšují částku, kterou od kraje na nájmů vybereme,“ podotkl Václav Švenda.

Drtivou většinu oprav se podařilo zrealizovat během školních prázdnin. Výjimkou je rekonstrukce kuchyně na „zdrávce“, kde bylo nutné opakovat výběrové řízení na dodavatele. V prvním kole byla pouze jedna nabídka převyšující o půl milionu předpokládanou hodnotu. Opakováním soutěže město ušetřilo téměř 720 000 korun, provoz kuchyně však bude zahájen až v říjnu. Během školního roku bude také budováno odvětrávání pece v Základní umělecké škole na náměstí T. G. Masaryka. Pro tento projekt se zpočátku přihlásila firma, která nabídla téměř dvojnásobnou cenu oproti navrženému projektu. Při druhé výzvě pro zadavatele nepodala nabídku žádná firma.

Velkým projektem, který se týká školství, ale nespadá do kategorie prázdninových oprav, je již probíhající budování půdní vestavby v ZŠ

28. října. Jde o velkou investici, na kterou město získalo dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu. V půdní vestavbě za více než 30 milionů korun by měly vzniknout nové učebny a kabinety, na které se žáci a učitelé této školy mohou těšit v příštím roce.

ŠKOLY POTŘEBUJÍ NOVÉ OSVĚTLENÍ

V posledních čtyřech letech se zásadním způsobem podařilo zrekonstruovat často chátrající interiéry škol a školek. Především se měnila okna, hygienická zařízení, elektroinstalace či renovovala sportoviště. Do budoucna však školy čeká ještě jedna výrazná vlna oprav. „V mnoha školách bude třeba kompletně měnit zastaralou elektroinstalaci. To jsme započali například na Gymnáziu pod Svatou Horou, kde se dělá už druhá fáze, ale na řadu musí přijít i další školy,“ řekl Václav Švenda. Přesnější kalkulace nejsou k dispozici, ale v součtu budou všechny příbramské školy a školky vyžadovat investice do osvětlení a elektroinstalací v řádu desítek milionů korun.

■ Stanislav D. Břeň

Vybrané prázdninové opravy a modernizace škol

- ZŠ pod Svatou Horou** - okna v šatnách: 472 000 Kč
- ZŠ Březové Hory** - podlahy, izolace proti radonu: 966 000 Kč
- ZŠ Březové Hory** - dokončení sportoviště: 3 303 000 Kč
- ZŠ Bratří Čapků** - WC přízemí: 981 000 Kč
- ZŠ Jiráskovy sady** - okna, vstupní dveře: 3 365 000 Kč
- ZŠ Školní** - okna, WC učitelé: 6 361 000 Kč
- MŠ Kličкова vila** - okna, dveře: 1 319 000 Kč
- MŠ Perníková chaloupka** - izolace budovy, oprava teras a chodníků: 1 111 000 Kč
- MŠ Pohádka** - izolace budovy, oprava teras a chodníků: 1 003 000 Kč
- Střední průmyslová škola** - toalety: 1 247 000 Kč
- Gymnázium pod Svatou Horou** - elektroinstalace: 1 857 000 Kč
- Integrovaná střední škola** - okna: 1 009 000 Kč
- Obchodní akademie** - odvlhčení: 412 000 Kč
- Střední zdravotnická škola** - kuchyně: 5 141 000 Kč

PŘÍBRAM SLAVÍ 100. VÝROČÍ VZNIKU REPUBLIKY 1918–2018

12. 9. | Jan Palach

19:00, kino

Film zachycuje posledních několik měsíců života Jana Palacha, který se upálil na protest proti sovětské invazi a následné národní odevzdánosti.

30. 9. | Obsluhoval jsem anglického krále

17:00, velká scéna Divadla A. Dvořáka, divadelní inscenace

Příběh Jana Dítěte, malého pikolika, který jde za svým velkým snem. Prochází učňovským obdobím v časech první republiky, zažívá dramata druhé světové války a svůj život uzavírá v nelehkých časech budování socialismu v Čechách.

30. 9. | Písničky českých autorů

20:30, D-klub

Los Trumberos a další členové uměleckého souboru hrají písničky českých autorů. Od Karla Hašlera, přes Osvobozené divadlo k Semaforu, až ke Karlu Krylovi.

13. 10. | Příbram prvorepubliková

13:00, dům Anna

Komentovaná vycházka zakončená lidovou zábavou v Sokolovně. Kapela Cirkus Hulata, cvičenci Sokola Příbram, dramatické vstupy, dobové tiskoviny.

17. 10. | Kavárna U Nulté hodiny

19:00, D-klub

Četnické povídky s Tomášem Töpferem.

18. 10. | Maryša

19:00, velká scéna Divadla A. Dvořáka, premiéra divadelní hry

Nejslavnější české drama, které je zároveň vrcholem tvorby bratří Mrštíků. Tragický příběh mladé ženy, kterou zničily obecné konvence, rodinná a společenská autorita, poslušnost, pravidla, jimž se nevzpřela.

23. 10. | Koncert Evy Urbanové a Moravského klavírního tria

19:00, velká scéna Divadla A. Dvořáka

23. 10. | Dějiny české hudby – koncert k výročí republiky

18:00, Galerie Františka Drtíkova Příbram

Česká duchovní a lidová hudba v proměnách času v podání souboru Chaire Příbram a sboru Codex Temporis.

24. 10. | 100 let republiky

Kladení věnců

10:00, památník u Zámečku-Ernestina

Sázení pamětní lípy

10:45, park Zátíší

Kladení věnců

11:45, památník na náměstí J. A. Alise

Zažijte to znovu

11:00-18:00, náměstí T. G. Masaryka

Unikátní projekt, který návštěvníkům umožní vrátit se o 100 let zpět.

Varhanní koncert

19:00, místo konání bude upřesněno

Varhanní koncert za účasti varhaníků z Příbrami a partnerských měst

Freiberg a Ledro.

25. 10. | Střední Čechy během stavovského povstání a české války

17:00, vernisáž putovní výstavy s podtitulem „300 let cesty k republice“, Státní okresní archiv Příbram

Výstava je pořádána k výročí vzniku třicetileté války a pražské defenestrace z roku 1618.

27. 10. | Cimbálová muzika Grajcar

19:00, velká scéna Divadla A. Dvořáka

Cyklus ke 100. výročí vzniku Československé republiky „Země česká, domov můj...“.

28. 10. | TGM Osvoboditel

16:00, kino

Život a osudy filozofa, politika a prvního prezidenta Československé republiky v dokumentárním filmu režisérky Věry Chytilové.

31. 10. | Za starých dobrých časů

19:00, malá scéna Divadla A. Dvořáka

Kabaretní pocta období první republiky se známými písničkami meziválečné éry, tancem a divadelními scénkami. Účinkuje soubor Divadla A. Dvořáka Příbram.

říjen | Hvězdy stříbrného plátna

foyer velké scény Divadla A. Dvořáka

Výstava přiblíží osudy hereckých osobností divadla a filmu období první republiky: V. Buriana, A. Ondrákové, L. Baarové, N. Gollové, V. Ferbasové, Z. Kabátové, J. Marvana, H. Haase, O. Nového a mnoha dalších. Vystaveny budou osobní předměty slavných herců, divadelní programy, dobové oblečení a doplňky, filmové plakáty a další předměty z oblasti kinematografie a filmového průmyslu.

2. 1. – 28. 12. 2018 | Stálé výstavy Hornického muzea Příbram v Památníku Vojna Lešetice

Ani gram uranu okupantům

Výstava historických dokumentů k událostem z roku 1968 v Příbrami, zaměřených na srpnovou okupaci, která se stala významným mezníkem ve 100leté historii naší republiky.

Významné osobnosti 1., 2. a 3. odboje

Unikátní písemné dokumenty a fotografie představující životní osudy hrdinů, kteří se během uplynulých 100 let aktivním způsobem podíleli na boji proti totalitním režimům, za svobodu naší země.

Kresby z vězení

Výběr z grafického díla akademického malíře a sochaře Otmara Olivy. Originály těchto děl vznikly během vazby z politických důvodů v souvislosti s činností Charty 77 ve věznicích Plzeň-Bory v letech 1979–1981.

Skautská lilie za ostatným drátem

Výstava přibližuje osudy českého skautského hnutí v době nacistické okupace i komunistické totality, včetně osudu skauta Vladivoje Tomka, který byl posledním popraveným z politických důvodů u nás.

Poslední bitva 2. světové války v Evropě na Příbramsku

Výstava dokumentuje poslední dny 2. světové války na Příbramsku, kdy zde došlo z vojenského i historického hlediska k událostem, které se nesmazatelně zapsaly do válečných dějin Evropy.

Změna programu vyhrazena

V letním kině bude dřeva dost

V polovině září ožije příbramské letní kino nevšedním programem. Uskuteční se zde pětihodinová exhibiční show evropských sportovních dřevorubců, jejíž součástí bude také kvalifikace na Mistrovství České republiky. Také se představí národní tým.

Přeborník v timbersports Martin Komárek při návštěvě na radnici. Foto: Stanislav D. Břeň

„Když to tady nastartuju, vystřelíme okna a na zdi bude stříkat olej,“ říká v kanceláři na radnici mistr v timbersports Martin Komárek. Půlka přítomných nadšeně souhlasí, ale převládne pochopitelně rozum. Martin Komárek položí na zem „motorovou bestii“. Jde o obří pilu, která má výkon 70 koní, zhruba tolik, co měl motor Škody Felicia. Závodník a trenér Timbersport Show Martin Komárek přijel na začátku srpna ukázat své vybavení. To uvidí – ale už v plné akci – návštěvníci Timberstports Czech Cup Příbram, který se uskuteční 15. září v letním kině na Novém rybníku.

SOUPEŘENÍ MEZI DŘEVORUBCI

Timbersports má své základy v zemích, kde bývalo mnoho lesů. Jak to chodí mezi silnými a svéráznými muži, dřevorubci chtěli čas od času poměřit síly. A tak činnosti, které běžně dělali –

Ruční pily dosahují délky dvou metrů, sekyry váží tři kilogramy a motorová pila má řetěz z lesního harvestoru.

”

kácení, řezání a sekání dřeva – se staly rovněž disciplínami, jež určovaly, kdo z nich je nejlepší. Od té doby se timbersports stal globálním fenoménem a velkou show, která přitahuje tisíce závodníků a statisíce fanoušků po celém světě. K nám toto sportovní odvětví dorazilo na přelomu tisíciletí. U jeho zrodu v České republice stál právě Martin Komárek, který v Milevsku provozuje i první obchod s vybavením pro timbersports v Evropě.

Příbramští se mohli s tímto sportem seznámit již v červnu, kdy byl součástí bohatého programu Family Festu. Nyní mu bude patřit celé odpoledne v sobotu 15. září. Začíná se hned po obědě v letním kině a na programu bude pětihodinová show. Během ní se svými výkony v rámci kvalifikace pro Mistrovství ČR 2018 (koná se 28. září v Písku) představí téměř dvě desítky nejlepších evropských dřevorubců. „Zavodit se bude ve čtyřech základních disciplínách, kdy soutěžící budou dvakrát pracovat se sekyrou, jednou s ruční pilou a jednou s motorovou pilou Stock Saw,“ popisuje Martin Komárek. Další dvě kategorie Spring Board se sekyrou a Hot Saw provede během exhibice sám Martin Komárek.

SEKYRY ZA DESETITISÍCE, PILY ZA STATISÍCE

Pracovní náčiní novodobých dřevorubců vzbuzuje opravdový respekt. Ruční pily dosahují délky dvou metrů, sekyry, jejichž ostří umožňuje oholit chlupy na ruce, váží tři kilogramy, a motorová pila má řetěz z lesního harvestoru, který se řítí rychlostí 200 kilometrů v hodině. Jde také o prvotřídní kusy, pokud se jedná o cenu. „Sekyry vyrá-

Světová špička v Příbrami

Martin Komárek, který bude hlavní hvězdou exhibiční show v letním kině, patří ke světové špičce v timbersports. Za svou kariéru získal pět zlatých medailí na mistrovství Evropy a osm (tři stříbrné a pět bronzových) z mistrovství světa. Je také držitelem četných rekordů v různých disciplínách timbersports: **Springboard:** 42,69 s, evropský rekord, 2008 (ME Quali), topol **STIHL Stock Saw:** 9,445 s, světový rekord, 2010 (U. S. Series), borovice **Standing Block Chop:** 18,20 s, 2009, topol černý **Standing Block Chop:** 22,67 s, evropský rekord, 2008 (ME Quali), borovice **Single Buck:** 12,02 s, 2016 (MČR), borovice vejmutovka **Underhand Chop:** 18,09 s, evropský rekord, 2012 (MS), topol černý **Underhand Chop:** 17,86 s, evropský rekord, 2012 (French O.), borovice **Hot Saw:** 6,05 s, 2010, topol černý

bějí tři výrobci na světě a stojí mezi 15 000 a 18 000 korunami. Většinou pocházejí z Nového Zélandu a topůrko je ze severoamerického ořešáku,“ říká Martin Komárek. Závodní pilu Hot Saw (možno přeložit jako žhavá pila) o hmotnosti 27 kilogramů vyrábějí tři firmy, což se promítá i do její ceny mezi 180 000 a 300 000 korunami. Při špičkovém výkonu dá o sobě opravdu vědět – zvuk dosahuje až 140 decibelů, tedy jako když budete stát 100 metrů od startujícího letadla. Mezi další vybavení patří například boty připomínající běžecké tretry. Umožňují, aby se závodník při řezání dřeva mohl pevně zaklesnout do podlahy.

ŘEZÁNÍ SI VYZKOUŠÍ I DIVÁCI

A pak je tu samozřejmě dřevo, kterého se spotřebuje neuvěřitelné množství. „V závodech se používá topol černý z Holandska, který jinak slouží pro papírenský průmysl nebo pro výrobu dřevní štěpky. Pro nás se dřevo ofrézuje, aby bylo naprosto stejné,“ vysvětluje „král dřevorubců“, který o tomto sportu dokáže dlouze a poutavě vyprávět. V letním kině se dozvíte mnohem víc a poznáte také národní tým. Program bude řídit zkušený moderátor, který čas mezi disciplínami vyplní vědomostními soutěžemi pro dospělé i děti. Na účastníky také čeká doprovodný program s tréninkovými pilami, malováním na „naporcované“ dřevo či soutěže pro dobrovolníky. „Nebojte, dřeva bude dost,“ dodává spoutelným úsměvem Martin Komárek.

■ Stanislav D. Břeň

Společně pro Příbram: Tři projekty získaly milion

„Příbram.nakole.cz – cyklistická koncepce města Příbram“, „Renovace laviček v okolí Svaté Hory“ a „Přes Kaňku bezpečně na Padák a lesopark Hatě“. Veřejnost návrhy vybrala v rámci hlasování prvního ročníku projektu participativního rozpočtu Společně pro Příbram.

Příbramský starosta Jindřich Vařeka gratuluje Lence Maříkové, autorce jednoho z úspěšných návrhů. Foto: Pavlína Svobodová

V letošním roce měli občané poprvé možnost vyzkoušet projekt participativního rozpočtu v našem městě. V rámci kampaně byla oslovena široká veřejnost, ale i zájmová sdružení a osadní výbory. Díky velkému zájmu se od začátku roku sešlo celkem 40 projektových návrhů od veřejnosti. Náměty byly během února veřejně diskutovány a projednány. V březnu a dubnu následovalo posouzení proveditelnosti zodpovědnými odbory městského úřadu a příspěvkovými organizacemi města, a po výsledcích otevřeného hlasování, které proběhlo od 1. do 22. června, tak projekt participativního rozpočtu vstoupil do poslední fáze.

Hlasovalo se elektronicky, systémem Demokracie 21, založeném na principu více hlasů. Tento systém hlasujícím umožňuje detailněji vyjádřit své preference. Díky plusovým hlasům dochází k překryvu preferencí a lze najít skupinovou shodu a nejširší konsensus. Minusový hlas je pak doplňkem, který pomáhá odkrývat kontroverze.

Pro zajímavost: hlasování se zúčastnilo celkem 2498 hlasujících, z toho 56 % žen a 44 % mužů. Počtem zapojených hlasujících se příbramský participativní rozpočet řadí mezi nejúspěšnější v ČR. Nejvíce hlasujících bylo ve věkové kategorii 36 až 50 let. Šestačtyřicet procent hlasujících bydlí a zároveň pracuje nebo studuje v Příbrami.

„Milým zjištěním je, jak se navrhovatelé aktivně pustili do propagace návrhů ve svém okolí a jak se veskrze vstřícným přístupem oslovených lidí se setkali,“ řekla Zuzana Kučerová, vedoucí Odboru kancelář města Městského úřadu Příbram

a zároveň koordinátorka projektu. Podle ní ze statistických údajů dále vyplývá, že 44 % hlasujících se o hlasování dozvěděla právě od přátel nebo jiných osob.

TŘI NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ NÁVRHY K REALIZACI: PŘÍBRAM.NAKOLE.CZ – CYKLISTICKÁ KONCEPCE MĚSTA PŘÍBRAM
Předpokládaný rozpočet: 300 000 Kč
Počet hlasů: 673
Navrhovatel: Josef Hovorka

RENOVACE LAVIČEK V OKOLÍ SVATÉ HORY
Předpokládaný rozpočet: 200 000 Kč
Počet hlasů: 639
Navrhovatel: David Horáček

PŘES KAŇKU BEZPEČNĚ NA PADÁK A LESOPARK HATĚ
Předpokládaný rozpočet: 600 000 Kč
Počet hlasů: 484
Navrhovatel: Lenka Maříková

U 40 návrhů bylo nutno během evaluace odhadnout náklady na jejich realizaci. Vzhledem k počtu návrhů a časovým možnostem je pochopitelné, že odhady byly pouze orientační. Rozpočet 1 000 000 Kč na realizaci prvních tří návrhů byl vyhodnocen jako dostačující i za předpokladu akceptace pořadí určeného hlasováním občanů města Příbram.

Neúspěšné návrhy neskončí v koši, některými se radnice hodlá zabývat při přípravě investičních akcí pro příští rok v rámci běžného rozpočtu. Radnice by chtěla v projektu pokračovat, nicméně rozhodnutí o jeho budoucnosti padne až po komunálních volbách. Výsledky s podrobnými informacemi ohledně hlasování jsou ke zhlédnutí na webu spolecne.pribram.eu.

■ Pavlína Svobodová
Městský úřad Příbram

Výsledky hlasování

Příbram.nakole.cz – cyklistická koncepce města Příbram	673
Renovace laviček v okolí Svaté Hory	639
Přes Kaňku bezpečně na Padák a lesopark Hatě	484
Eko Fan Park Valle di Ledro Příbram Brod	443
Luční kvítí nad Haldou	344
Oprava mlátové cesty a umístění laviček v lesoparku Litavka	313
Relaxační a cyklistická zóna Drkoláč	300
Rosárium na Hořejší Oboře	283
Dokončení chodníku v Anenské ulici	271
Relax park Střelovna	259
Úprava průchodu z ulice Hornická k ZŠ a Gymnáziu Pod Svatou Horou	238
Modernizace dětského hřiště v Žezicích	234
Osvětlení chodníku a cyklostezky od Flusárny k viaduktu u Nového rybníka	215
Přírodní amfiteátr Střelovna	196
Renovace hracích ploch a dětského hřiště v ul. Jana Drdy	165
Pro seniory bezpečný chodník k věžovému domům ve Sportovní 107, 108	160
Vyhledka ve svatohorském sadu	157
Místo pro bezbariérové přecházení na náměstí TGM	150
Rekonstrukce lávky přes Litavku	131
Rozvoj zahrady v ulicích Nádražní a U Trati	129
Úprava chodníku – Spartak	118
Bezpečné hřiště a požární nádrž na Nové Hospodě	107
Kontaktní místo na webu „Sousedé Příbram“	63
„Kámen“ na boulderování pro všechny	57
Parkovací místa v ulici Pod Šachtami	40
Revitalizace vnitrobloku domů č. p. 355–363	35
Úprava a rozšíření parkoviště v Březohorské ulici	25
Obnovení chodníku v Šikmé ulici	19
Veřejná šatní skříň	17
Parkourové hřiště v Kladenské ulici	4
Skřítci do Kozičina	–7

Neusnout na vavřínech

Nezávislý audit po roce potvrdil další zlepšení ekonomické situace města Příbram. V České republice patříme v kategorii měst mezi 20 až 50 tisíci obyvatel podle ekonomického hodnocení na první příčky. Měl jsem tuto oblast na starosti a tímto předkládám občanům výsledky své práce. Nebyla to samozřejmě jenom moje práce, je to výsledek celé koalice, ale měl jsem zde největší zodpovědnost.

V posledních letech se příbramské radnici podařilo narovnat hospodaření města.

Foto: archiv

Mám pro obyvatele Příbrami dobrou zprávu – jsme na tom ekonomicky dobře. Říká to nejnovější audit města i zpracovaný rating za rok 2017. Ačkoliv jsme byli dobře hodnoceni již za rok 2016, došlo k dalšímu zlepšení. Sice jsme ještě nedosáhli zcela nejvyššího stupně hodnocení A, máme stále „jen“ stříbrnou medaili (hodnocení B+), ale komentář k ratingu za rok 2017 mj. říká: „Z výše uvedeného je patrné, že hodnocení je těsně mezi stupněm B+ ,Téměř bez rizika‘

a stupněm A ,Bez rizika“. Tak snad se do A dostaneme v roce 2018. Je zajímavé vědět, že v našem okrese mají ostatní města horší hodnotící stupně. A v rámci republiky mají ve velikostní kategorii měst 20 000- 50 000 obyvatel naše B+ už jenom Cheb a Písek a nejvyšší A mají pouze Česká Lípa, Jindřichův Hradec a Teplice. Jsme tedy ekonomickým lidrem nejen v okrese, ale i v rámci kraje. Ještě před třemi lety jsme byli zcela jinde...

Samozřejmě nám v tom pomohla i současná ekonomická prosperita a z ní pramenící větší daňové příjmy do pokladny města. V takové situaci se ale pohybují i ostatní města, která Příbram stačila dohnat, a dokonce předběhnout. Základem úspěchu byl profesionální a zodpovědný přístup k ekonomice města, podobný řízení firmy, při respektování specifik měst.

PŘÍBRAM STOUPÁ, ALE...

Hodnocení ekonomiky může být ošidné. Je nesporné, že Příbram stoupá a je na tom ve srovnání s ostatními městy velmi dobře. Přesto jako ekonom a člověk, který zná dost dobře problémy našeho města, vidím řadu negativ a rizik. Úspěchy v práci sice povzbudí, ale zodpovědný manažer nesmí usínat na vavřínech a musí se soustředit hlavně na to, co se musí dále zlepšovat a zodpovědně řešit. Takových věcí k řešení má Příbram dost a bude na příštím zastupitelstvu, a zejména vedení města, jak se k nim postaví. Zda naváže na naši ochotu dělat i nepopulární, ale nutná opatření a nenechá se svést lákavým populismem. Opačný přístup je cesta do budoucího pekla.

Samotné ratingové hodnocení spočítá počítač z oficiálně vykazovaných hodnot, je naprosto objektivní a nezávislé. Zpracovatelé ratingu nám potom výsledky komentují. Trochu nám vyčetli, že Příbrami hodně narostl zůstatek na účtu v bance, že jsme mohli více investovat. Vysvětlil jsem jim, proč jsme zvolili tuto cestu (mělo to více důvodů), a experti naše vysvětlení přijali jako logické, správné. Tím největším důvodem bylo, že si spoříme na budoucí rekonstrukci aquaparku, která by mohla začít v roce 2019 - rozhodne o ní budoucí zastupitelstvo města.

KOLIK SI PŮJČIT NA AQUAPARK?

Načínám tím největší současný problém města a tím je technicky dosluhující krytý bazén, stavebně propojený se sportovní halou v jeden celek. Někteří současní zastupitelé říkají: rekonstrukce je nutná, ale nesouhlasíme s příliš vysokým plánovaným úvěrem ve výši 250 milionů korun. Má-li vyjít rekonstrukce asi na 300 milionů korun, je potom jasné, že když si na rekonstrukci našetříme 50 milionů korun, bude nutný úvěr ve výši 250 milionů. Když našetříme 100 milionů, musíme si půjčit 200 milionů. Neříkám, že je můj názor (tedy našetřit si alespoň 50 milionů a půjčit si maximálně 250 milionů) určitě nejlepší. Bojuji ale s přístupy, abychom průběžně hodně utráceli, a následně jsme byli peskováni za to, že jsme na rekonstrukci málo našetřili. Opakuji, že problém bazénu je velmi palčivý a je nutno jej nějak vyřešit. Současný vedení radnice široce komunikovalo s občany o jejich představách v této věci, jednalo s řadou odborníků, nechalo

si zpracovat projekt a k němu oponentní posudek, zkrátka po dva roky dělalo, co se dalo. Držím městu palce, aby jeho příští zastupitelé nedovedli bazén jen k zavření.

Problémem, který mne trápí, je prázdný dům na náměstí T. G. Masaryka, a to budova bývalého ředitelství Rudných dolů. Je to stavebně-historický klenot přímo v centru, jedna z nejhodnotnějších budov města, ale využívá ji pravidelně pouze městská policie. Byla to vždy budova úřednická, a je jako stvořená pro přestěhování řady městských institucí, které v současnosti pracují rozstrkané po různých i nevyhovujících budovách. Problémem je předpokládaná cena rekonstrukce - asi 60 milionů korun. Snad se tu ale bude blýskat na časy. Ještě letos by mohl být ukončen jeden téměř nekončící příběh, a to konkurz příbramské teplárny. Městu by po jeho ukončení (a prodeji rozvodných větví tepla a výměníků) mohlo do pokladny přitéci asi tolik peněz, kolik je k rekonstrukci této budovy potřeba. Ve vedení jsme si předběžně řekli, že by k tomu i měly být určeny.

Další věc, se kterou se město a jeho ekonomika musí popasovat, je nevyhovující stav řady městských budov, zejména elektroinstalace těchto budov. Elektrických spotřebičů stále přibývá a městské budovy, včetně některých škol, na to nejsou stavěny. Všichni víme, že od nevyhovující elektroinstalace vznikají požáry. Jedná se o problém, který není na první pohled moc vidět a tím trochu svádí k opomenutí. Je ale vážný.

NA OBZORU DALŠÍ INVESTICE DO SÍTÍ

Problém obdobného charakteru je u vodo-hospodářských sítí - také nejsou moc vidět. Současně vedení udělalo hodně pro nápravu stavu. Zejména byl z městského rozpočtu vyčleněn fond na obnovu vodo-hospodářského majetku. Tím bylo zabráněno tomu, aby byly peníze určeny na obnovu vodovodů a kanalizace použity na něco jiného. Město začalo na profesionální úrovni jednat s provozovatelem sítí (1. SčV) a údržba vodo-hospodářského majetku se ekonomicky zefektivnila. Ale popravdě je to stále málo.

Poslední problém, který připomenu a jehož řešení bude velice nákladné, je stav městského veřejného osvětlení. Stožáry a lampy veřejného osvětlení sice vidíme, ale běžný občan již nehodnotí efektivitu jeho provozu. Stav příbramského veřejného osvětlení není dobrý, přičemž cena případné rekonstrukce dosahuje ohromující výše.

Tím rozbor toho, co by naše město mělo zrekonstruovat, zdaleka nekončí, ale nechci unavovat. Tyto skutečnosti uvádím jen proto, aby obyvatel Příbrami získal rámcovou představu a uvědomil si, že zlepšený stav městské ekonomiky není důvod k „povolení otěží“. Pokud bychom chtěli opravit silnice a chodníky, vybudovat další parkoviště a parkovací domy, zrekonstruovat městské byty a budovy, vykoupit potřebné pozemky, rozšířit domov pro seniory atd., potřebovali bychom mít na tyto výdaje nejméně dvojnásobek peněz, než máme. Celé čtyři roky jsem se v zastupitelstvu potýkal s názory opozice, že hospodaříme špatně, a s výjimkou zastupitelů za KSČM opozice nezvedla ruku pro naše rozpočty. Být špatný hos-

podář je velmi lehké a dovede to každý, zvláště když to není na první pohled vidět. Náprava je těžká, nepopulární a trvá dlouho. Velice si přeji, aby nové zastupitelstvo nevyvodilo z hodnocení „jsme na tom dobře“ špatné závěry a nepodlehlo populistickému vábení. Je potřeba vidět do dálky, zabývat se výše nastíněnými problémy a dát přednost zodpovědnému řešení před momentálním politickým prospěchem.

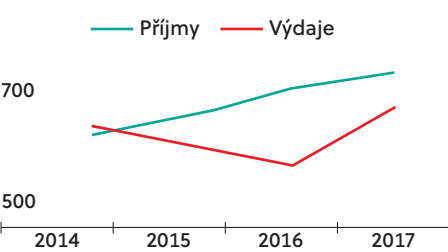
Na závěr tohoto bloku dodám, že vedení města má zodpovědnost za dobré a efektivní fungování nejen města, ale i jeho příspěvkových organizací. Příspěvkové organizace si na sebe částečně samy vydělávají, a chybějící peníze jim dává město. Nastavit správný rozsah činností a způsobu financování technických služeb, divadla s kinem, sportovních zařízení, knihovny, galerie, CSZS, škol a školek, uměleckých škol či školních jídelen není jednoduché a není to práce pro amatéra.

Snad jsem čtenáře suchopárným textem příliš neotrávil. Město je největší „firmou“ v okrese a obhospodařuje majetek kolem pěti miliard korun. Snažil jsem se jen lehce naznačit rozsah úkolů a zodpovědnosti při řízení takového kolosu. Na druhou stranu je ale také radost z toho, když zodpovědně prováděná práce přináší výsledky. Již jsem se na začátku zmínil o výborném hodnocení vývoje města od nezávislých autorit (auditor, ratingová společnost). V další části článku nabídnu pár údajů o srovnání Příbrami s podobně velkými městy ČR. Porovnáva se vždy daná hodnota Příbrami s průměrnou hodnotou těchto 44 měst (data v grafech: CRIF - Czech Credit Bureau, pramen: Monitor, Ministerstvo financí).

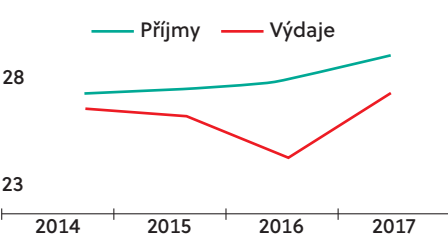
V POROVNÁNÍ S JINÝMI MĚSTY

První graf ukazuje, jak si v posledních letech vedla Příbram v porovnání s jinými městy ve své schopnosti získávat příjmy. Rozdíl mezi zelenou a červenou linkou jsou ušetřené prostředky. Z grafu je vidět, že Příbram žila naposledy deficitně v roce 2014 (a dodám, že i v letech předchozích), od té doby napraveno staré hříchy a srovnali jsme se do křivek připomínajících ostatní města. Doplním, že ostatní města si ušetřila v roce 2017 asi 5 % svých příjmů, Příbram 8 %.

Příjmy a výdaje Příbram mil. Kč

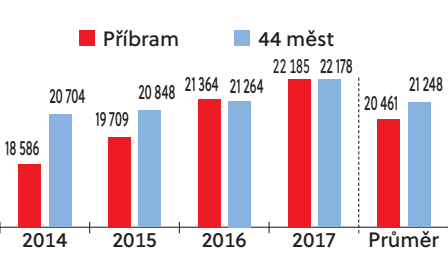

Příjmy a výdaje 44 měst mld. Kč

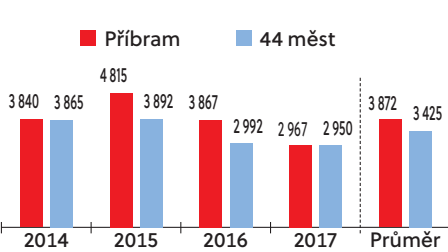
Další graf nám ukazuje vývoj příjmů, a to v přepočtu na jednoho obyvatele (aby se odstranil rozdíl mezi většími a menšími městy). Je vidět, že se za poslední roky Příbram dotáhla na ostatní města. Je zároveň pravda, že naše město za ostatními pokulhává ve schopnosti generovat tzv. příjmy z vlastní činnosti, což jsou příjmy z pronájmů či podobné podnikatelské činnosti.

Příjmy na obyvatele (Kč)

Zajímavý pohled ukazuje vývoj přijatých dotací. Příbram v minulosti nadstandardně využívala dotační programy (byť údaj roku 2014 hovoří o průměru). Jinými slovy se stavělo to, na co se poskytovala dotace. Tyto dotované investice dobíhaly ještě v letech 2015 a 2016. Současný systém dotací považuji za ekonomické zlo, které deformuje hospodářství, vytváří neproduktivní pracovní místa a prostor pro podvody. Správnější by bylo dát více peněz rovnou městům a af si s nimi hospodaří. Nicméně když už dotace jsou, je správné testovat, který dotační program je možné smysluplně využít (ne se jim ale slepě podřizovat). Příbram v posledních letech investovala tam, kde to viděla jako potřebné, nepodřizovala se dotačním programům. Zároveň je ale dokázala využít při výstavbě nízkoprahového centra pro bezdomovce, při přestavbě knihovny či výstavbě parkovišť. Nyní probíhá dotovaná rekonstrukce ZŠ 28. října. Celkově máme investičních dotací méně než dříve, na druhou stranu jsme se zlepšili v získávání provozních dotací, zejména pro činnosti Centra sociálních a zdravotních služeb. V součtu investičních a provozních dotací - jak ukazuje graf - jsme na průměru ostatních měst.

Dotace na obyvatele (Kč)

Stav veřejného osvětlení není dobrý, a cena rekonstrukce dosahuje ohromující výše.

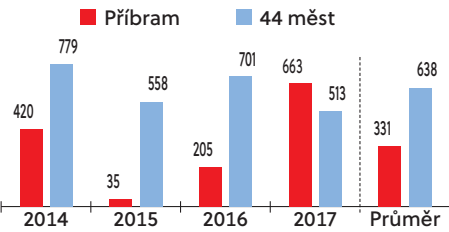

Jak velký si vzít úvěr na nový aquapark?

Repro: red

Další zajímavý pohled nám poskytuje graf kapitálových příjmů v přepočtu na jednoho obyvatele. Jinými slovy to jsou příjmy z prodeje městského (zpravidla nemovitého) majetku. Mělo by platit, že obec bude prodávat svůj majetek tehdy, když to pro ni bude ekonomicky výhodné, ne proto, aby tím látala díry v rozpočtu. Také by mělo platit, že tyto příjmy budou použity pro financování nových investic. Za roky 2014 až 2017 získala Příbram formou kapitálových příjmů celkem 44 milionů korun, ostatní města 77 milionů. Celou polovinu těchto příjmů získala Příbram v roce 2017, přičemž zase polovinu této částky činí dobře sjednaný prodej pozemku v průmyslové zóně u Evropské ulice. Zde již funguje nová továrna na klimatizační zařízení. Připomínám, že Příbram ze svého rozpočtu vyčlenila několik fondů, do kterých plynou příjmy z prodeje majetku a je možné je využít jenom na investiční výdaje.

Kapitálové příjmy na obyvatele (Kč)

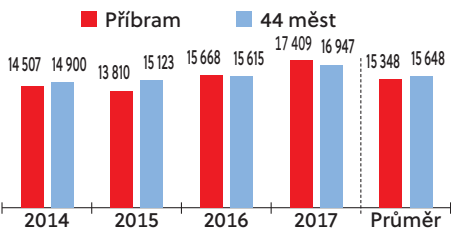

Další graf ukazuje vývoj běžných výdajů v korunách na obyvatele. Příbram osciluje okolo průměru, ale za rok 2017 je vidět jejich zvýšení, které v přepočtu činí asi 15 milionů. Největší částku činí příspěvky našim příspěvkovým organizacím a druhou položkou jsou výdaje na platy. Růst těchto výdajů druhý rok za sebou nad průměr je výzvou pro nové představitele města. Navýšení míst a s tím spojené vyšší výdaje na platy však může být kompenzováno vyššími provozními dotacemi.

Město spotřebuje měsíčně 50 milionů korun.

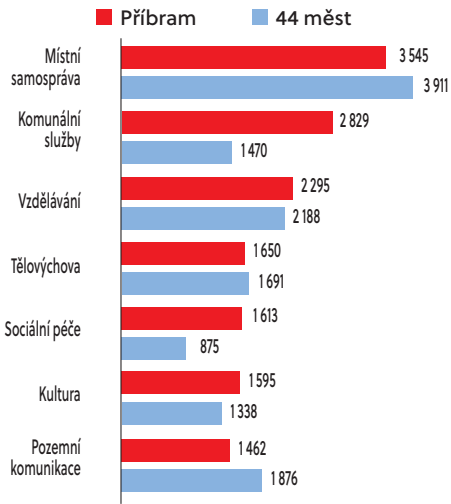

Běžné výdaje na obyvatele (Kč)

I další graf se týká výdajů a ukazuje čtenáři, jaká byla přibližná struktura výdajů města. Najdeme v něm, kolik korun na obyvatele v roce 2017 vydala Příbram v různých oblastech.

Vybrané výdaje na obyvatele (Kč), průměr za období 2014–2017

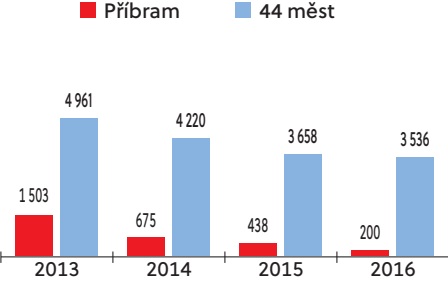
Poslední dva grafy ukazují zadlužení města a dále vývoj peněžní hotovosti města (účty v bance), oba v korunách na obyvatele. Město bylo minimálně zadlužené, jenom 200 korun na obyvatele, a nyní v polovině roku 2018 to je pouze 100 korun na obyvatele. Peněžní zásoba významně narostla a výrazně převyšuje hodnotu dluhu. Jak je však vidět z grafu finančního majetku, stále za průměrem zaostáváme.

Tento fakt by měl být upozorněním pro ty zastupitele, kteří by opět rádi hodně utráceli. Město na svůj provoz spotřebuje asi 50 milionů korun měsíčně, což je pro mne zcela nedotknutelná rezerva. Nechť si čtenář zkusí

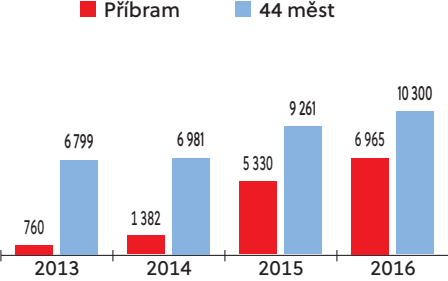
představit, že by měl doma finanční rezervu jen na jednoměsíční chod rodiny.

Co je ale nejdůležitější – před Příbramí stojí velké výzvy, některé dlouho neřešené, o kterých jsem se zmínil v úvodu článku, v první řadě přestavba současného nevyhovujícího bazénu na moderní aquapark. Dotace na takovou akci již v současné době získat nelze, ty doby pominuly. Přijetí potřebného úvěru ve výši 250 milionů korun zásadně a dlouhodobě zatíží město dluhem, jehož výše přesáhne 8000 korun na obyvatele. Peněžní zásoba se může zkrátit až na těch nedotknutelných 50 milionů, prostě všechno bude jinak. Ratingová analýza říká, že si můžeme dovolit úvěr i vyšší než 500 milionů korun. Čísla ale umí být ošidná a nedoporučoval bych vyšší zadlužení než 250 milionů, navíc když není ekonomika budoucího aquaparku jistá. Navíc opravdu nemáme pouze aquapark.

Dluh na obyvatele (Kč)

Krátkodobý finanční majetek na obyvatele (Kč)

Co říci závěrem? Naše město má za sebou dobu, kdy se téměř na vše dalo odpovědět: nejsou peníze. Momentálně má sice Příbram stále méně volných peněz než srovnatelná města, je ale také téměř bez dluhu. Takže bych dnes řekl, že peníze jsou, ale je nutné stále velice obezřetně hlídat, na co se vydají. Je třeba hlídat i narůstající provozní výdaje a snažit se o zvyšování příjmů. Nechci, abychom se zase dostali do pádu z předchozích let. Pokud opustíme profesionální přístup a bude to opět přibližně v duchu hesla, že z cizího krev neteče, budeme tam raz dva. Navíc je nutné počítat s tím, že léta hojnosti skončí a přijde zase krize a s ní snížené daňové příjmy. Konečné hodnocení, koho chtějí mít lidé ve vedení města, je ale na občanech. Zvolí tím i další styl hospodaření města. Volební výsledky klidně přijmu, tak to v demokracii musí být.

■ **Václav Dvořák**
radní města

Díky dozoru na Nováku klesl počet porušení návštěvního řádu

Od počátku roku byla vedena intenzivní jednání mezi vedením města zastoupeným místostarostkou Alenou Ženiškovou a vedením příspěvkové organizace Sportovní zařízení města Příbram. Základním cílem bylo vytvořit z areálu Nový rybník klidné, odpočinkové a bezpečné místo pro občany, kteří si váží povedené revitalizace. Přes dílčí kroky jako vytvoření nových provozních a návštěvních řádů byl k 1. červnu zaveden dozor, který bude v areálu působit minimálně do konce letní sezony.

Dohled na Novém rybníku na terase nové plavčí-kárny.

Foto: SZM

Muži dohlížející na pořádek v areálu Nový rybník jsou poznat na první pohled. Kromě černého trička s bílým označením Sportovního

zařízení města Příbram se „legitimují“ visáč-kou organizace. Jejich úkolem je dohlížet na dodržování návštěvního řádu, který by měl každý návštěvník respektovat. Mezi základní body řádu patří například zákaz poškozování a znečišťování prostor areálu, zákaz vstupu se psy, zákaz kouření mimo vyznačená místa nebo zákaz vnášení a konzumace alkoholu v areálu.

V praxi však dozor areálu řeší mnohem více než „jen“ dodržování návštěvního řádu. Mezi nejčastější situace, kterými se zabývá, patří pomoc při zraněních, obtěžování návštěvníků jinými osobami, agresivní chování nepřizpůsobivých osob, vykazování podnapilých osob či osob pod vlivem jiných návykových látek, ztráty a nálezy osob či majetku, devastace majetku areálu atd. Řeší se však i další, někdy ne příliš pochopitelné situace. Jako příklad uveďme teprve osmiletou dívku, která si při hraní na volnočasovém hřišti přivodila zranění. Bohužel rodiče ani dohled dívky nebyli k nalezení. Po hodinovém zjišťování blízké osoby byla dívka dozorem areálu zavezena k matce do práce. Dalším bodem je vodní atrakce, která musela být odinstalována

z důvodu neustálé devastace, odřezávání ukotvení a nedodržování slušného chování.

V rámci otázky bezpečnosti areálu je dobré uvést i fakt, že vytvořit z volnočasového areálu Nový rybník co nejklidnější a nejbezpečnější místo stojí SZM mnoho času, energie i peněz. Kromě statistických položek na zajištění dozoru areálu je nutné připočítat náklady na zřízení a provoz telefonu, zřízení a provoz elektrické koloběžky, týdenní nákup minimálně jedné lékárničky atd.

Již v polovině léta bylo zřejmé, že směr, který byl nastaven, je správný. Počet incidentů, které dozor areálu řešil, se snížil na polovinu. Konkrétně se jedná o 1–2 incidenty denně oproti 2–4 v minulosti. Obsahově se incidenty proměnily z více závažných prohřešků (podnapilý stav návštěvníka, agresivní chování) v menší prohřešky (hlasitá hudba) vůči návštěvnímu řádu. Je důležité zmínit, že na tomto výrazném zlepšení situace má svůj vliv Městská policie Příbram, která je v mnoha případech nápomocna.

■ **Jan Slaba**
Sportovní zařízení města Příbram

Příměstské tábory navštěvuje stále více dětí

Když před rokem a něco vznikla myšlenka pořádat ve Sportovním zařízení města Příbram letní příměstský tábor, šlo o zkoušku s nejasným výsledkem. Zájem dětí a rodičů svědčí o tom, že příměstské tábory mají smysl. Letošní prázdninové termíny byly po vypsání obsazeny, a tak byl otevřen i třetí turnus.

Zábava na Rynečku.

Foto: SZM

První ročník letního příměstského tábora se konal loni v létě a ve dvou termínech jej navštívilo 36 dětí. Na zkušební první ročník navázal tábor konaný o jarních prázdninách v březnu letošního roku, který navštívilo více než 20 dětí. Děti se kromě koupání v bazénu a hraní her ve sportovní hale učily bruslit a nechyběly ani hry na ledě. Letní příměstský tábor slaví úspěch i druhou sezonu, kdy byl po rychlém obsazení prvního i druhého termínu vypsán i třetí. Po ukončení rezervace na třetí turnus se počet zájemců zastavil na čísle 86.

Co stojí za oblibou sportovního příměstského tábora? Prvním důvodem je bohatý program s různorodými aktivitami. Během jednoho týdne stráví děti několik hodin v plaveckém bazénu (vnitřním i venkovním),

kde se naučí plavat, skákat, pracovat s plaveckými pomůckami a bezpečně si hrát ve vodním prostředí. Další důležitou součástí programu jsou pohybové hry typu volejbal, míčové hry nebo opičí dráha, a to ve sportovní hale i na čerstvém vzduchu. Součástí programu jsou i relaxační aktivity, procházky, protažení, kreativní činnosti či jiné dětské hry.

Ideální prostředí pro tyto aktivity představuje nedaleký přírodní areál Nový rybník, kde mohou děti využít mnoho atrakcí. Za oblibou táborů stojí také přístup učitelek a vychovatelek.

■ **Jan Slaba**
Sportovní zařízení města Příbram

Zvedám, tedy jsem

Špičkový závodník v silovém trojboji Jan Suda trénuje v malé a účelně vybavené tělocvičně nad Rynečkem. Třikrát nebo čtyřikrát týdně zde v usilovné dřině vzniká „základ“ pro mistrovské tituly na národní, evropské i celosvětové úrovni. Do dlouhé sbírky medailí naposledy přibyla i zlatá z červnového Mistrovství Evropy ve Francii. Ve stejné posilovně Jan Suda snová plány na pořádání evropského šampionátu v Příbrami.

„Na závodech se chci ukázat.“

Foto: archiv Jana Sudy

Nákladním výtahem vystoupáte do druhého patra budovy bývalého Telecomu nad Rynečkem. Dveře vpravo vedou do Laser game, dveře vlevo do světa Jana Sudy. Český, evropský i světový mistr v silovém trojboji zde tráví mnoho hodin týdně. Běžné vybavení včetně zátěží a koloritu v normálních posilovnách mu nevyhovovalo, a tak si zřídil vlastní.

KREV, DŘINA, POT A EUFORIE

Při pohledu na obří kotouče zátěží vyvstává otázka, proč se trápit při jejich monotónním zvedání. Nato Jan Suda cituje výrok svého oblíbeného vzoru, powerliftera Andyho Boltana. „*Powerlifting je brutální sport, je to o agresivitě, síle a bolesti. Máte rozervané holeně od činky, mozoly a namožené svaly. Když jsem na soutěži dřepnul 550 kilogramů, ztratil jsem povědomí opřítomnosti. Když jsem činku vyndal zestojanu, měl jsem pocit, že mám na zádech váhu celého světa. Všechny řady diváků přede mnou najednou zmizely, bylo tam jen černo. Cítil jsem, jak mi stříká krev z nosu, o tom je powerlifting. Pokud chcete být fit, běžte si zaplavat nebo vyvenčit psa.*“ Připomeňme, že Andy Bolton byl první na světě, kdo v mrtvém tahu zvedl přes 1000 liber, konkrétně 1008,6 libry (457,5 kilogramu). Cesta Jana Sudy k powerliftingu vedla přes víceméně silové sporty. Začínal hokejem, ale záhy se vydal na kulturní dráhu. Silovému trojboji se věnuje 10 let a v současnosti má za sebou množství titulů z českých i evropských soutěží, trénuje asi desítku sportovců, organizuje soutěže v powerliftingu a působí jako rozhodčí při Českém svazu silového trojboje. Ve

třech disciplínách silového trojboje (benchpress, dřep a mrtvý tah) dokázal zdvihnout už 807,5 kilogramu (192,5 kg benchpress, 300 kg mrtvý tah, 315 kg dřep). „*To je zatím moje závodní maximum,*“ říká příbramský borec s tím, že by chtěl zvedat ještě víc. Na mistrovství světa bude usilovat o evropský rekord v dřepu, tedy 330 kg. Sen do budoucna je dosáhnout celkově 850 kg.

ZATÍM „POUZE“ BEZ MALÍČKU

Silový trojboj je náročný sport, který vyžaduje odhodlání a kladé velké nároky na tělesnou konstituci. Jan Suda říká, že větší zranění se mu zatím vyhýbají. Čas od času se prý u sportovců objeví výhrěz plotýnky, ale převažují drobnější zdravotní komplikace jako natržení úponů. On sám si přivodil na tento sport dost kuriózní zranění, když při jednom závodě mu pouštěná činka amputovala malíček na noze. V euforii z vítězství a pln adrenalinu si toho prý všiml až podle zakrvácené obuvi. Uznává rovněž, že jeho fyzioterapeutka z něj není příliš nadšená. „*To ale platí o jakémkoliv sportu. A nakonec když vás někdo prohlédne po dvaceti letech sedavého zaměstnání, najde také spoustu svalových dysbalancí,*“ podotýká Jan Suda.

V zájmu kompenzace a pro zapojení dalších svalových partií se však při tréninku snaží zařazovat i další cviky. Hodně záleží na vedení tréninku a schopnosti rozpoznat signály svého těla. A také na psychice, které příbramský powerlifter přisuzuje přibližně třetinový podíl na výkonech. Nabudit jej spolehlivě dokáže tvrdší hudba jako Sabaton nebo AC/DC. Klíčovým obdobím jsou pro Jana Suda dva měsíce před závodem. V tom čase ladí kondici a při-

způsobuje tréninkový rytmus tak, aby forma vrcholila právě na soutěži. Žádné speciální figle nebo taktiku neuznává a drží se starých prověřených postupů. „*Zdvih je zdvih. Je to o dřině, třech základních cvicích a správné technice. Žádný stroj nebo speciální cvik to nenahradí,*“ říká Jan Suda.

TÍŽIVÝ NEDOSTATEK FINANČÍ

Závody jsou pro něj vrcholem přípravného období, kdy může naplno ukázat své schopnosti. „*V životě jsem spíše introvert, ale při soutěži se chci předvést,*“ říká příbramský silák. Poměrně velký počet soutěží mu k tomu dává dost příležitosti. Nedávno dokonce dostal šanci uspořádat evropské setkání powerlifterů v Příbrami. Svě organizátorské schopnosti již několikrát osvědčil, naposledy vloni, kdy v Příbrami pořádal Mistrovství ČR a SR. Co však silový trojboj zatěžuje více než samotné obří činky, je nedostatek financí. I když závodník vyhrává, a Jan Suda má ve sbírce množství medailí, s vítězstvím nejsou spojeny žádné peníze a obecně si tento sport na sebe těžko vydělává.

„*Nepatříme mezi nejatraktivnější sportovní odvětví jako fotbal či hokej, a proto je těžké se dostat do hlavních médií a získat přízeň sponzorů,*“ říká Jan Suda. Jeho samotného stojí závod v Evropě kolem 30 000 korun, což v zásadě zahrnuje startovné a ubytování pro něj a otce, který tvoří „*doprovodný tým*“. Když závodil v Argentíně, účast vyšla na 80 000 korun. „*Padá na to značná část příjmu, ale na své závodění si vydělám. Horší je to s těmi soutěžemi, které bych rád pořádal,*“ postěžuje si Jan Suda. Například zmiňovaná „*Evropa v Příbrami*“ by při účasti 300 powerlifterů vyšla odhadem na tři čtvrtě milionu korun. I s příspěvky samotných sportovců částku nezajistí a musel by se objevit silný partner. Jan Suda nepřestává věřit, že se mu podobný sportovně-pořadatelský úspěch v Příbrami podaří. Času na to má relativně dost. „*Silový trojboj občas dělají i sedmdesátníci, zvedat těžké činky lze až do smrti,*“ dodává a netváří se, že by extra přeháněl.

■ Stanislav D. Břeň

Co je silový trojboj

Závodníci soutěží ve třech kategoriích – dřep s činkou, mrtvý tah (sportovec zvedá obouručně činku ze země), benchpress (závodník leží zády na lavici a činku tlačí vzhůru). O vítězi rozhoduje součet dosažených maxim ve všech disciplínách. Pořádají se však i soutěže, kdy se hodnotí jen jedna kategorie, např. benchpress. Silový trojboj se z angličtiny označuje také jako powerlifting.

I letos děti vyrazily na tábory pod taktovkou města

Letošní prázdniny nezůstaly bez táborů, které pořádá město Příbram. Uskutečnil se příměstský tábor i s výjezdem do Ostrova, a dále pobytový tábor v Hájovně na Dědku. Obě akce jsou zařazeny do Programu prevence kriminality.

O prázdninách se uskutečnil příměstský tábor, který opět organizovalo město Příbram. Kromě zábavných her, které byly zaměřené na zručnost, paměť či komunikaci ve skupině, byla pro účastníky příměstského tábora připravena i knihařská dílna. Děti si z tábora mohly odnést jako vzpomínku na společně strávený tábor vlastnoručně vyrobený poznámkový blok s vlastním linorytem.

Většinu času děti využívaly prostory Nového rybníka, který je ideální pro volnočasové aktivity, ale společně se vydaly i na výlet vlakem do nedalekého Ostrova, kde je čekal nelehký úkol v podobě vaření společného oběda. Děti ale vše zvládly na výbornou a guláš, který společnými silami uvařily, chutnal i vedoucím tábora. „*Uspořádat příměstský tábor organizovaný městem nás napadlo před třemi roky a od té doby v jeho organizaci pokračujeme každé prázdniny,*“ uvedla místostarostka Alena Ženišková s tím, že je čas-

tečně financován z dotačního titulu Programu prevence kriminality poskytovaného Ministerstvem vnitra.

Na začátku srpna se konal také pobytový tábor, a to již tradičně nedaleko Rožmitálu pod Třemšínem v Hájovně na Dědku. Letošním tématem celého tábora byli Vikingové. Děti vyráběly tematické helmy, lodě nebo magické amulety. Nechyběly ani klasické táborové hry, jako jsou škrábání

brambor na čas, večerní bojovka v lese či hlídání táborové vlajky. „*Věřím, že tyto akce, které dětem umožňují smysluplně trávit prázdninové dny, budou pokračovat i v následujících letech,*“ dodala Alena Ženišková.

■ Lucie Máchová
manažerka prevence kriminality

inzerce

Týden pěstounství Středočeského kraje 2018

10.9. Pondělí 17:30-19:00 Český červený kříž Beroun Beseda na téma: Dítě v dlouhodobé pěstounské péči a jeho dvě rodiny v prostorách ČČK na adrese: Beroun, Bezručova 928	11.9. Úterý Dobrá rodina o. p. s. Uzavřené pracovní setkání na téma: Jak hledat náhradní rodiče pro děti se specifickými potřebami od 19:00 Brandýský Matýsek, z.s. Pěstounská péče od A do Z Promítání filmu z cyklu „Rodiče napořád“ a následná diskuse v prostorách MC Brandýský Matýsek, Brandýs nad Labem, Zahradnická 1723/A
12.9. Středa 9:00-17:00 Krajský úřad Středočeského kraje Den otevřených dveří na oddělení sociálně právní ochrany dětí KÚSK v prostorách KÚSK, Zborovská 81/11 - pracoviště OSPOD - NRP 9:00-17:00 Den otevřených dveří na odděleních sociálně právní ochrany dětí městských úřadů v prostorách jednotlivých úřadů - pracoviště OSPOD - Benešov, Černošice, Kladno, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Poděbrady, Příbram ve spolupráci s Elrand z. ú. Rakovník, Říčany, Slaný, Vlašim 9:00-16:00 Středisko Rosa, z. s. Den otevřených dveří v prostorách Střediska Rosa, z. s., Kladno, Římská 2846 10:00-16:00 LECCOS, z. s. ve spolupráci s OSPOD Český Brod Den otevřených dveří na téma doprovázení pěstounských rodin: "Nebojte se pěstounství" v prostorách poradny LECCOS, z. s., Český Brod, Suvarovova 1377	13.9. Čtvrtek od 14:00 Poradenské centrum pro rodinu a děti Úsměv, z.s. Otevřená zahrada dětem s Úsměvem, aneb vyrob si své mávátko! v prostorách poradenského centra Úsměv, Říčany u Prahy, Rydlova 339/8 14.9. Pátek 10:00-15:00 Rozum a Cit, z.s. Den otevřených dveří a diskusní setkání na téma pěstounství od 14:00 do 15:00 proběhne diskusní setkání, a to v prostorách Rozum a cit, pobočka Kutná Hora, Česká 235 od 18:00 Rodinné centrum ROUTA, z.s. Pěstounská péče od A do Z Promítání filmu z cyklu „Rodiče napořád“ a následná diskuse v prostorách rodinného centra ROUTA, Čelákovice, Sedláčkova 107

Návštěvnost letního kina vzrostla. Přijďte na poslední film sezony

Pro některé srdcová záležitost, pro jiné zbytečný či předražený nájemní prostor. Letní kino má svou historii a bezesporu patří ke kulturnímu životu města Příbram. Zub času se však projevil na stavu areálu, jenž patří mezi největší v České republice.

Největší návštěvnost mělo zatím červencové promítání filmu Jurský svět: Zánik říše. Foto: SZM

Po méně či více úspěšných akcích z minulých let, kdy se promítaly staré snímky nebo filmy na 35mm páskách, přišla organizace Sportovní zařízení města Příbram s myšlenkou nabídnout návštěvníkům nejnovější premiérové filmy. Bohužel současná promítací technika je zastaralá a neumožňuje projekci novinek. Proto se zvolila nejméně nákladná varianta, tři promítání za léto, aby bylo možné

zjistit reakce milovníků venkovního promítání. Nyní máme za sebou dvě projekce. První červencové promítání filmu Star Wars: Solo navštívilo více než 150 osob. V červenci si našlo cestu do kina necelých 500 návštěvníků, aby mohli sledovat další vývoj či zánik dinosaurů ve filmu Jurský svět: Zánik říše. Nyní čeká letní kino poslední akce, a to v sobotu 25. srpna. Na své si přijdou především děti

a milovníci animovaných filmů, na programu bude druhý díl Úžasňákových. Pro shrnutí a informační úplnost je dobré uvést varianty, které se do budoucna nabízejí: V případě samotného nákupu promítacího zařízení se pořizovací cena pohybuje v rozmezí 1,2-1,5 milionu korun. Pokud si SZM dlouhodobě pronajme promítací zařízení, zaplatí denní pronájem v rozmezí 3500-8000 korun (přesné stanovení na základě délky pronájmu). V případě dvou měsíců zapůjčení se finální částka zastaví na zhruba 300 000 korunách. U jedno-
rázového pronájmu je cena od 12 000 do 15 000 korun za promítání. Do samotného promítání vstupují další náklady jako odvod 50 % z vybraného vstupného, náklady na zaměstnance do pokladny, pro kontrolu vstupenek, úklid a dozor. Letní kino má specifické kouzlo, které pocítí každý, kdo sem na promítání zavítá. Z reakcí návštěvníků promítaných filmů je zřejmé, že letní kino by rádi navštěvovali i v příštích letech.

■ Jan Slaba
Sportovní zařízení města Příbram

Cestující budou moci využívat nový regionální dopravní systém PID Lítačka

Operátor ICT chystá systém PID Lítačka, který se v těchto dnech spouští ve zkušební verzi. Nový regionální dopravní systém umožní obyvatelům Středočeského kraje včetně Příbrami využívat možnosti Pražské integrované dopravy. Značně by se měl ulehčit nákup časových kuponů nebo jízdenek.

Od letošního léta bude cestujícím v městské hromadné dopravě v Praze a ve Středočeském kraji k dispozici rozšířená služba platby za jízdné. Cestující budou mít na výběr mezi více platebními kanály. Dojde tak k zásadní modernizaci stávajícího systému odbavování v hromadné dopravě. Hlavním prvkem je digitalizace a propojování systémů. Díky novému odbavovacímu systému budou moci cestující dojíždějí ze Středočeského kraje konečně využít jeden platební systém pro celou jízdu, což zajistí ocenění více než 100 000 osob, které denně do Prahy ze Středočeského kraje dojíždí. Nově si cestující bude moci zvolit nosič svého dlouhodobého časového kuponu. Buď jím bude jako dosud Lítačka, nebo bude nově moci využít bezkontaktní bankovní kartu Visa nebo Mastercard, které jsou běžně v České republice vydávány a vlastní je většina obyvatel. Dalším novým nosičem dlouhodobého časového jízdného bude In Karta ČD, který zajistí využití ti, kteří cestují často vlaky ČD. Dlouhodobé časové

jízdné se bude nahraovat na bezkontaktní bankovní karty nebo In Kartu ČD stejně jako na Lítačku. Tedy přes e-shop PID Lítačky (ten bude spuštěn během léta letošního roku), nebo jako doposud na přepážkách ve Škodově paláci, či v některém z předprodejních míst ve stanicích metra. Nový e-shop PID Lítačky umožní nákup z pohodlí domova a cestující si budou moci zakoupit libovolnou časovou jízdenku (na 30 dní až jeden rok) a už si nebudou muset chodit dlouhodobý kupon aktivovat k validátorům ve stanicích metra. Jízdenka bude na kartě aktivována nejpozději 60 minut po jejím zaplacení. Již dnes si do svého mobilního zařízení můžete stáhnout aplikaci PID Info, která vyhledává spojení a nabízí další údaje o cestování v Praze a Středočeském kraji. Se spuštěním regionálního dopravního systému PID Lítačka bude tato aplikace, kterou si můžete stáhnout zdarma, nahrazena novou uživatelsky přívětivou aplikací PID Lítačka, s níž bude možné zakoupit si všechny

druhy krátkodobých jízdenek platné od několika minut až na tři dny.

■ Kristýna Schwarzková
Operátor ICT

Mobilní aplikace PID Lítačka cestujícím umožní:

- nakoupení jednorázového jízdného;
- pozdější aktivování jízdného (při nástupu do vozu);
- přeposlání jízdenky třetí osobě;
- vyhledávání aktuálního spojení včetně výluk a omezení;
- zobrazení aktivní mapy zastávek dle polohy uživatele;
- přehled parkovišť komerčních a městských P+R.

Havárie prodlouží rekonstrukci knihovny

Knihovna Jana Drdy prochází rekonstrukcí, která zahrnuje také stavbu výtahu. Po odkrytí podlah bylo zjištěno, že nosné trámy jsou napadeny škůdci a je nutné je vyměnit. Rekonstrukce se tak prodlouží do října letošního roku.

Po odkrytí podlah byl zjištěn skutečný (a neuspokojivý) stav trámů. Foto: Pavlína Svobodová

Příbramská Knihovna Jana Drdy na náměstí T. G. Masaryka podstupuje rozsáhlou rekonstrukci, která mimo jiné zahrnuje vybudování bezbariérového přístupu do knihovny včetně instalace výtahu. Během rekonstrukce se po odkrytí vrchních vrstev podlah ukázalo, že jsou některé ze stávajících trámů podlah v prvním nadzemním podlaží a některé nosné trámy stropů ve druhém a třetím podlaží napadeny dřevokaznými škůdci a na mnoha místech

vykazují havarijný stav. Původní plány, že se alespoň informační centrum v knihovně zprovozní v průběhu srpna, tak vzaly za své. „V trámech bylo odborníky prokázáno působení celulózožravých dřevokazných hub, proto musí být místa chemicky ošetřena a napadené trámy odstraněny a nahrazeny novými,“ uvedl příbramský místostarosta Václav Švenda s tím, že postup byl navržen ve spolupráci se statikem a odborníkem na problematiku dřevokazných škůdců.

„Čtenáři však nemusejí zoufat, už několik měsíců půjčovna pro dospělé a pro děti funguje v náhradních prostorách - v tzv. Špalíčku, budově na rohu Milínské a Špitálské ulice,“ uvedla Zdeňka Šmídová, zastupující ředitelka knihovny s tím, že aktuální informace zájemci najdou na webových stránkách a sociálních sítích Knihovny Jana Drdy. Knihovna s novým výtahem by měla být otevřena v průběhu měsíce října. Stavbu provádí na základě výběrového řízení společnost Invessales. Zahájena byla předáním staveniště na začátku dubna letošního roku, pro veřejnost měly být prostory původně zpřístupněny od září 2018. Hlavním záměrem stavby je ulehčit osobám se sníženou pohyblivostí, osobám zrakově postiženým a rodičům s dětskými kočárky pohyb a orientaci v prostorách knihovny. Za tím účelem bude mimo jiné v knihovně instalován výtah, který umožní návštěvníkům přístup do prostor knihovny ve všech podlažích určených pro veřejnost. Stavba je spolufinancována Ministerstvem kultury a rozpočet činí 3,4 milionu korun bez DPH.

■ Pavlína Svobodová
Městský úřad Příbram

Oslavte vznik Československa

Česká republika si letos připomíná 100. výročí od založení Československa. Toto významné jubileum nezůstane bez povšimnutí ani v Příbrami. Oficiální oslavy založení Československa se ve městě uskuteční 24. října, a to za podpory Ministerstva kultury.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Hora, budova bývalého báňského ředitelství, památník obětem I. světové války). Dozvíme se mnoho zajímavého o situaci na Příbramsku v době založení Československa a společně uctíme památku vojáků, kteří zahynuli v první světové válce. Následovat bude společenské setkání v Sokolovně. Těšit se můžete mimo jiné na slavnostní vystoupení členů příbramského Sokola, dobovou módní přehlídku, loutkové divadlo a historickou výstavu. K poslechu i tanci bude hrát kapela Cirkus Hulata. Návštěvníci v dobovém oblečení jsou vítáni, ale samozřejmě historické oblečení není podmínkou. Do přípravy akce se zapojili také dobrovolníci z řad příbramských spolků. Oficiální oslavy založení Československa se uskuteční ve středu 24. října 2018, kdy za účasti zástupců města Příbram, významných institucí a spolků, žáků místních škol a široké veřejnosti společně zasadíme strom na památku založení republiky. Ve večerních hodinách si vyslechneme koncert varhaníků z Příbrami

a partnerských měst Freiberg (Německo) a Ledro (Itálie). Ve stejný den se na náměstí T. G. Masaryka uskuteční akce Zažijte to znovu, díky které společně prožijeme den jako za časů první republiky. Děti si budou moci vyzkoušet vyučovací hodinu s panem učitelem v obecné škole včetně dobových kulís a lavic, zapůjčených z barrandovských filmových ateliérů. Návštěvníci ochutnají kávu a oblíbené moučníky T. G. Masaryka v prvorepublikové kavárně či navštívit tehdejší záložnu. Prostřednictvím moderních technologií se zájemci mohou seznámit s událostmi, které vedly ke vzniku republiky, nebo zažít virtuální projížďku tehdejší Prahou. K vidění budou i historické exponáty (např. automobil značky Laurin & Klement). Další akce k připomenutí 100 let od vzniku republiky najdete v pozvánce na straně 13.

■ Lea Enenkelová
Odbor školství, kultury a sportu

Pacienti s onemocněním sítnice nebudou muset do Prahy

Oční oddělení Oblastní nemocnice v Příbrami získalo status aplikačního centra pro léčbu onemocnění zadní části oka. Pacientům se zásadně zlepší přístup k tomuto typu zdravotní péče.

Oční oddělení příbramské nemocnice získalo status centrové péče. Pacienti s onemocněním zadního segmentu oka tak v drtivě většině případů nebudou muset kvůli léčbě do pražských očních klinik. „Připravovali jsme se na to několik let,“ řekl primář Radek Bodnár.

OČNÍ ODDĚLENÍ ON PŘÍBRAM ZÍSKALO STATUS CENTROVÉ PÉČE. CO TO ZNAMENÁ?

My jsme vlastně získali status aplikačního centra pro léčbu některých onemocnění zadní části oka. Aby toto mohlo probíhat, je nutné mít schválenou centrovou péči pro danou nemocnici. To se většinou vztahuje na určité skupiny léků (onkologie, gastroenterologie atd.) Naše nemocnice ho do této doby neměla. O to bylo schvalovací řízení složitější.

CO JSTE JAKO ODDĚLENÍ MUSELI SPLNIT, ABYSTE TOHO DOSÁHLI?

Příprava na to v podstatě trvala několik let. Museli jsme mít dostatečný počet plně kvalifikovaných lékařů, museli jsme vytvořit záze-
mí pro operace zadního segmentu oka (sítnice). Bylo nutné zajistit i dostatečné pří-
strojové vybavení.

JAK BUDE TATO ZMĚNA PŘÍNOSNÁ PRO PACIENTY?

Příbramská nemocnice bude moci léčit širší spektrum onemocnění oka.

Foto: ONP

Změna je nesmírně důležitá pro naše pa-
cientsy s onemocněním sítnice, a to zejména
s věkem podmíněnou makulární degenerací,
diabetickou retinopatií (onemocnění sítnice
u cukrovky) a s akutními uzávěry žil sítnice.
Dosud jsme byli schopni všechny pacienty
vyšetřit a indikovat k léčbě, ale nemohli je léčit
a byli jsme nuceni je odesílat na aplikace do
Prahy na oční kliniky. I přes skvělou spolupráci

s většinou očních klinik bylo mnohdy složité
naše pacienty na tuto léčbu dostat, protože
i tato pracoviště mají kapacitní limity. Proto
jsme velice rádi, že se nám podařilo dotáhnout
tuto záležitost do úspěšného konce.

■ Martin Janota
Oblastní nemocnice Příbram

Kulturní léto završí rock v centru Příbrami

Letošní Příbramské kulturní léto provázela stoupající návštěvnost. Pokud jste ještě nenavštívili žádný z koncertů, nenechte si ujit poslední příležitost v neděli 26. srpna na náměstí T. G. Masaryka.

Vrcholem rockového odpoledne bude skupina UDG.
Foto: red

Příbramské kulturní léto směřuje ke svému závěru. V neděli 26. srpna se uskuteční posled-
ní letošní koncerty, kdy náměstí T. G. Masa-
ryka pohlít decibely ostřejší rockové hudby.
Vystoupení zahájí v 15.00 hudební skupina

mladých rockerů z Hořovicka s názvem Rock-
sana, kterou vystřídá oblíbená a známá hudební
skupina Gentiana. Tato kapela měla na Pří-
bramském kulturním létě vystupovat již před
dvěma lety, ale ze zdravotních důvodů musela
být jejich účast zrušena. Dále se příbramskému
publiku představí rocková kapela z Třebelovic
s názvem Tarantule, která se na hudební scéně
pohybuje již čtyřicet let.

Hlavní hvězdou bude pop-rocková skupina
UDG, která pochází z Ústí nad Labem. Ve dvou
tanečních vstupech se publiku představí pří-
bramská taneční skupina Rebelky.

Na přelomu července a srpna se uskutečnil
třetí koncert letního cyklu, kdy vystoupila
kapela Venkovanka originál a diváci mohli
zhlédnout také vystoupení Tanečního souboru
Litavka pod vedením Hany Bouší. Předtím se
konaly dva koncerty, jeden se nesl ve znamení
jazzu a druhý byl tematicky zaměřen na folk.

Vystoupí také příbramská taneční skupina Rebelky.
Foto: red

Vstup na Příbramské kulturní léto je
zdarma, informace a fotografie z již usku-
tečněných akcí naleznete na webu
fb.com/events/2171597433114336.

■ sdb

Domov seniorů ožil zahradní slavností

Hudba, balónky, skvělý meruňkový koláč,
příjemné počasí a milá setkání. Tolik jen ve
stručnosti o Zahradní slavnosti Domova senio-
rů, která se uskutečnila na začátku července.
Odpolední setkání na zahradě domova na Bře-
zových Horách bylo příjemným zpestřením pro
klienty tohoto střediska spadajícího pod Cen-
trum sociálních a zdravotních služeb města Pří-
bram. Obyvatele Domova seniorů hned na
začátku pozdravil ředitel centra Jan Konvalinka
a vedoucí střediska Lenka Procházková. Příjem-
ným zpestřením akce byla zmrzlina od La Favo-
rita - zmrzlinárna Příbram.

■ red

Foto: Pavlína Svobodová

Nový křížek pro Orlov

V neděli 15. července byl vyměněn starý
a ztrouchnivělý kříž v Orlově za nový. Kříž
vyrobil místní občan Petr Bruček, a to podle
starých dobových dokumentů. Kříž posvě-
til březohorský farář Robert Cieszkowski.
Akce se zúčastnilo asi 50 občanů Orlova,
celou akci zajišťoval Osadní výbor a Spolek
dobrovolných hasičů v Orlově za spoluprá-
ce s městem Příbram.

inzerce

CHCETE BYDLET V DOMĚ ZA CENU BYTU?

777 61 61 61

www.radovkypribram.cz

Za Fabiánem do Brd: V Orlově bude odhalena socha brdského rytíře

Není u nás mnoho pohoří, která mají svého ducha. Známy je Krakonoš v Krkonoších, ale mnohem méně je znám brdský Fabián, rytíř zakletý čarodějnicí – svou zhrzenou milenkou. Té se sice pomsta podařila, ale jeho dobré srdce nezničila. Zůstal duchem dobrým, ale rád si občas zašprýmuje a těm, kteří si jej neváží nebo škodí jeho lesům a jejich zvířecím obyvatelům, dokáže řádně zatopit. Tento duch se bude v Brdech nově potkávat i se svou sochou.

Takto vypadala socha Fabiána v polovině srpna. Ještě jí chybějí kovové prvky, dočištění podstavce, povrchová úprava a retuše v důsledku zrání dřeva.

Fabián zůstává většinou neviditelný, ale občas se lidem zjeví. Ti, co jej viděli, jej nejčastěji popisují jako mysliveckého mládence s mohutným vousem, puškou a pádnou sukovicí. Lidé na Podbrdsku si odpradáva vyráběli jeho figurky z materiálu, který byl nejsnáze dostupný. Půvabné postavy panáčka ze šišek zdobily nejednu chalupu pod Brdy.

Pán brdských lesů má sice své sídlo na Velké Babě nad Hostomicemi, ale doma je v celých Brdech. Když na jaře 2017 zmizel z vrcholu Toku samorost, označující nejvyšší horu ve vnitřních Čechách, objevil se návrh, aby do blízkosti vrcholu byla umístěna dřevěná socha patrona a pána Brd. Obecnice pro ten záměr nabídla vhodný strom, porozumění jsme tehdy našli i v ULS a Správy CHKO. Samotného úkolu sochu vytvořit podle návrhu malíře Iva na Bukovského se ujala Waldorfská škola – její studenti a učitelé. Po čase se ztracený samorost z Toku našel nedaleko vrcholu, vrátil se na své místo a bylo dohodnuto, že hotová socha Fabiána bude umístěna na okraji CHKO Brdy u jedné z přístupových cest na Třemošnou v osadě Orlov. Pro návštěvníky Brd i našeho města tak vznikne další atraktivní místo, které stojí za to navštívit.

Foto: Jarmil Brynda

Město Příbram ve spolupráci s obcí Obecnice, VLS, Správou CHKO Brdy, Waldorfskou školou a KČT pořádá při příležitosti odhalení sochy patrona Brd neformální akci, na kterou zajistí i několik zvláštních spojů historickým autobusem TS Příbram. Součástí akce bude výstava fotografií z Brd, soutěže pro děti a celou rodinu, ekologická hra, den otevřených dveří v Ekocentru Orlov s prohlídkou farmy, občerstvení, živá hudba, ale především je tato akce příležitostí k příjemné vycházce či vyjížďce podzimní přírodou Brd, na kterou si vás dovolujeme pozvat. Společně s KČT jsme připravili čtyři pěší a dvě cyklistické trasy, z nichž si snadno vyberete podle chuti i momentální fyzické kondice. Všechny samozřejmě míří k nové soše Fabiána v Orlově. Zde uvádíme jejich seznam, podrobnější popis, včetně mapek, naleznete na webu města pribram.eu:

Pěší dětská trasa 3,6 km z Orlova přes Třemošnou a Kazatelnu, doplněná interaktivními prvky, které upozorní na zajímavosti Brd. Start od 9.30 do 15.00.
Pěší trasa 7 km se startem v Kozičíně vede kolem studánky, po hřebeni Třemošné a přes vyhlídku Kazatelna do Orlova. Start od 9.00 do 11.00.

Pěší trasa 10 km z Obecnice vede kolem Kloboučku do Orlova. Pro ty, kdo se budou chtít vrátit do Obecnice, je trasa dlouhá 14 km. Start od 7.00 do 9.00.
Velká pěší trasa 17 km nás z Orlova vyvede až na nejvyšší vrchol Brd a Středočeského kraje 865 m vysoký Tok a kolem Kloboučku se vrátí zpět do místa startu. Start od 9.00 do 11.30.
Dětská cyklotrasa 13,5 km odstartuje z Lesoparku Litavka, provede nás kolem Pílské nádrže, objede masiv Třemošné a končí samozřejmě u sochy Fabiána. Start od 8.00 do 10.00.
Náročnější cyklotrasa dlouhá 28 km vede od nádraží v Příbrami přes Březové Hory, Lesopark Litavka a kolem Pílské nádrže na Tok, známou cestu Aliance a přes Obecnicu a Oseč zamíří do Orlova. Start od 8.30 do 11.00.

Na trasách vás možná čeká i nějaké překvapení a v cíli obdrží účastníci diplom. Celá akce se uskuteční v sobotu 22. září 2018 a toto je její rámcový program:
Starty pěších a cyklistických tras podle náročnosti a dostupnosti.
9.00: Orlov – Otevření výstavy fotografií Brd a občerstvení
10.00–16.00: Den otevřených dveří v Ekocentru Orlov
10.30–11.30, 12.30–13.30 a 14.00–15.00: Orlov, živá hudba (country, folk)
9.30–14.00: Orlov, dětská soutěž – malujeme Fabiána
13.30–14.00: Orlov, odhalení sochy
15.00: Orlov, vyhlášení výsledků soutěže Namaluj Fabiána, ocenění vítězů
16.30: oficiální ukončení akce.

Linka MHD 5A bude posílena zvláštními spoji historického autobusu TS Příbram se zastávkami Příbram, nám. TGM; Příbram, nám. 17. listopadu; Příbram-Březové Hory, nám. J. A. Alise; Podlesí – náves, Orlov – parkoviště a Kozičín – náves. Odjezdy autobusů budou včas umístěny na zmíněných zastávkách MHD a oznámeny na webu města a na Facebooku. Parkování účastníků bude možné v Orlově (vč. 100 míst na hlídaném parkovišti u Ekocentra Orlov), Kozičíně, Obecnicí, u stadionu 1. FK a v Podlesí.

Kromě občerstvení v Orlově na parkovišti budou k dispozici také tamní restaurace Na Samotě u lesa, restaurace Pivovar Podlesí, restaurace v Obecnicí, restaurace na nádraží v Příbrami a občerstvení v Kozičíně.

■ **Pavel Čámský**
Městský úřad Příbram

S majetkem mu bratr odkázal i záměr vybudování kaple

Poutní místo Svatá Hora představuje kromě jiného též hlubokou studnici příběhů a životních osudů, a to nejen v oblasti duchovní, ale i světské. Již jsme v našem seriálu uvedli mnohé z osobností, které se našeho poutního místa významně dotkly, a přitom zdaleka nejsme u konce. Následující příběh bude o českém barokním kavalírovi, diplomatovi, mecenáši, sběrateli umění a předním českém aristokratovi.

Svatohorský mecenáš František Antonín hrabě Berka z Dubé.

Repro: SOA v Praze

František Antonín (1647–1706) pocházel ze starobylého českého panského rodu. Jeho otec Jindřich Volf zasvětil život úřednické kariéře a za věrnost císaři si vysloužil hraběcí titul a přídomek Hovora, který zdědili i jeho dva synové. Matkou Františka Antonína byla Eleonora Marie z Lobkovic. Otec záhy zemřel, Františkovi byly tehdy pouhé tři roky, a tak jeho výchovu řídila matka. O jeho vzdělání nemáme žádné zprávy, předpokládáme ovšem, že navštěvoval jezuitské školy i některou z univerzit. Jisté ovšem je, že se vypravil, tak jak to bylo tehdy obvyklé, na kavalírskou cestu, tedy jakousi zkoušku z dospělosti mladých šlechticů. V roce 1670 tak procestoval Itálii, která jej nadchla a podnítila v něm zájem o sběratelství umění. Jeden čas studoval na univerzitě v Sieně, v Římě se pak pilně zajímal o vyhlášené soudobé malíře.

Jeho svatba byla impulsem k namalování jednoho z nevýznamnějších portrétních obrazů českého baroka.

V roce 1672 se oženil s Ludovikou Annou, dcerou Raimonda knížete Montecuccoli, vojevůdce, politika a literáta, který mj. odrazil tureckou ofenzívu v bitvě u sv. Gottharda v roce 1664. Sňatkem se František Antonín vyšvihl mezi absolutní zemskou elitu a získal přímý přístup k císaři. Zároveň se jím utvrdil k lásce ke všemu italskému. Svatba byla též impulsem k namalování jednoho z nevýznamnějších portrétních obrazů českého baroka, dvojportrétu Karla Škréty nazvaného Paris a Helena, které ovšem představoval náš manželský pár. Obraz patří mezi klenoty pražské Národní galerie. Manželství bohužel zůstalo bezdětné.

V roce 1676 se František Antonín plně zapojil do císařských služeb, zejména na poli diplomacie, ale též v různých úřadech. Zastával mj. funkci zemského místodržitele v Čechách, byl diplomatem ve Španělsku, Švédsku, Dánsku, Nizozemsku a Benátkách. Za své služby obdržel dědičné úřad nejvyššího maršálka, což byla třetí nejprestižnější funkce v Čechách, byť v té době se spíše jednalo již jen o titulární záležitost.

František Antonín proslul jako mecenáš, velký milovník umění a sběratel. Jeho sbírky patřily již ve své době mezi vyhlášené. Jelikož byl posledním potomkem rodu, stal se dědicem rozsáhlého pozemkového majetku. Centrem jeho statků bylo Jablonné v Podještědí a jím vystavěný nedaleký zámek Nový Falkenburk. Ten sloužil jako venkovské sídlo, převážně pobýval ve Vídni a na diplomatických misích. V Jablonném též nechal vystavět impozantní barokní chrám nad hrobem svatě Zdislavy s dominikánským klásterem. František Antonín zemřel 24. dubna 1706 na předměstí Vídně, a jeho smrtí byla ukončena historie starobylého rodu pánů Berků z Dubé, který české dějiny provázal více než pět století.

V Příbrami nalezneme stopy po Františku Antonínovi v donaci kaple Obětování P. Marie (první kaple vlevo po vstupu do areálu, tedy mezi vstupem a před Pražskou kaplí). Původně ji založil jeho bratr František Karel, nicméně ten brzy zemřel, a tak spolu se svým majetkem odkázal bratrovi i záměr vybudování kaple na mariánském poutním místě. Výstavba kaple byla zahájena v roce 1661, v letech 1670–71 byla dokončena její výzdoba. Nad oltářem jsou umístěny dva erby, jeden Berků z Dubé a druhý rodu Montecuccoli a kolemjdoucí zaujme výrazný zlatý nápis Ave Maria. Interiér kaple se dochoval relativně v původní podobě, jen oltářní obrazy byly v 19. století přemalovány. Také v klenbě ambitu jsou dochovány původní štuky, ale obrazy pocházejí z 19. století, jejich autem je Josef Mathauser.

■ **Daniel Doležal**
SOA v Praze

ZÁŘÍ

1. září 1828

Na dvacet let si Arcibiskupské rožmitálské hutě pronajaly od města Příbramě těžbu ve štolě Žežický cech u Žežiček.

2. září 1968

Pracovníci uranových dolů ukončili protestní stávkou a v pondělí 2. září nastoupili do práce.

3. září 1878

Narodil se v Příbrami v hostinci Sebastopol Hanuš Jelínek, spisovatel, básník a politik.

7. září 1928

Zemřel Josef Theurer, profesor VŠB, muzikolog a hudební kritik.

11. září 1938

Byl slavnostně odhalen pomník dílu A. Jiráka od Václava Šáry v Jirákových sadech.

19. září 1878

Konaly se volby do zemského sněmu, za Příbram a Březové Hory byli zvoleni Blažej Míxa a Ignác Jeschke.

24. září 1958

Po nárazu jeřábu spadl železný most – lávka na příbramském nádraží, nikdo nebyl našťástí zraněn.

26. září 1848

Narodil se v Drážďanech Václav hrabě z Kounic, majitel statku Vysoká a švagr Antonína Dvořáka.

26. září 1998

Byla slavnostně odhalena a vysvěcena socha sv. Václava na Václavském náměstí v Příbrami.

27. září 1918

V Příbrami v rámci svého turné vystoupil cestovatel Jan Havlasa s přednáškou Z potulek po japonském venkově, kterou doprovázelo 230 světelných kolorovaných obrazů.

Objevený poklad. Dílo slavného vídeňského architekta Ludwiga Förstera v srdci Příbrami

Vedení našeho města se v minulých letech zabývalo dalším využitím budovy někdejšího vrchního horního úřadu, nyní označované jako báňské ředitelství a částečně sloužící jako sídlo Městské policie a zasedací místnost městského úřadu. Stavebně historický průzkum přinesl nečekaný objev.

Báňské ředitelství po roce 1909.

Foto: Ateliér Petřík, ze sbírek SOKA Příbram

Vzhledem k tomu, že báňské ředitelství patří mezi chráněné kulturní památky, je nutné před její rekonstrukcí provést stavebně historický průzkum. Jeho součástí je tzv. archivní rešerše, tj. pojednání o historii zkoumaného objektu, založené hlavně na studiu archivních pramenů, které objasní historii zkoumaného objektu. Dosud nikdo se vznikem a dalšími osudy této budovy pořádně nezabýval, a to zřejmě ze dvou důvodů. Jednak od svého počátku až do poměrně nedávných časů sloužila svému původnímu

Kromě hostinských pokojů se v budově nacházelo luxusní apartmá s prvním splachovacím záchodem v Příbrami.

Architekt Ludwig Förster.

purkrabí a prezident gubernia – de facto dnešní předseda vlády, osvícený muž, který se snažil o technický pokrok a v Českém království prosazoval například zavedení železniční dopravy. Kromě toho si v letech 1842–4 nechal ve Velkém Březnu postavit moderní trojpodlažní vilu se dvěma bočními křídly a s balkonem na hlavní straně, s vodovodem a splachovacími záchody. Dal přednost stylu pozdního rakouského empíru před líbezným romantismem a jako architekta povolal právě Ludwiga Christiana Frederika Förstera (1797–1863). Ten od roku 1818 studoval na Akademii výtvarných umění ve Vídni a jeho profesorem

Obálka nové publikace o báňském ředitelství. Foto: SOKA Příbram

byl Pietro Nobile, významný architekt a tvůrce poslední fáze empírové architektury. Förster u něho v letech 1818–1828 také pracoval jako korektor. Po příchodu do rakouské metropole se Ludwig Förster stal organizátorem kulturního a architektonického dění ve střední Evropě. V roce 1826 založil umělecký litografický ústav, který se zabýval vydáváním zinkografických reprodukcí. V roce 1836 založil Allgemeine Bauzeitung mit Abbildungen für Architekten und Ingenieure, který se stal nejvýznamnějším architektonickým časopisem v rakouské monarchii a vycházel až do roku 1918. V něm Förster reprodukoval plány významných současných i historických staveb – v ročníku 1854 v něm uveřejnil také projekt na stavbu rybníka arcikněžny Žofie – Žofinského, dnes Pilského rybníka v Brdech.

NAVRHL VÍDEŇSKÝ BULVÁR RINGSTRASSE
Od roku 1839–1840 působil Förster jako stavitel a ve Vídni vlastnil samostatnou projekční kancelář. V období 1843–1846 byl profesorem vídeňské akademie výtvarných umění. Významně se podílel na regulačním plánování a reprezentativní výstavbě Vídně, například v roce 1858 navrhl vídeňský bulvár Ringstrasse. Kromě jiných staveb je autorem synagog, několika paláců a kostelů ve Vídni a Budapešti. Za své zásluhy byl povýšen do šlechtického stavu. V našich zemích působil Ludwig Förster jako architekt od roku 1831, kdy se poprvé prezentoval v Brně. Na architektonickém plánování tohoto města se pak významně podílel, důležité brněnské stavby projektoval prakticky až do své smrti. Svě umělecké schopnosti spojil s praktičností a odvahou používat ve stavebnictví nové materiály, technické vynálezy a metody. Hájil zásadu, že krása musí respektovat účel, ale výstavbu nových budov bez ozdob považoval za umělecké ochuzení. Pro dekor stále hledal nové způsoby výroby. V roce

Za své zásluhy byl Ludwig Förster povýšen do šlechtického stavu.

1839 založil ve Vídni pobočku berlínské zinkové slévárny. Někdy v té době si otevřel zinkový důl u Merklína jihozápadně od Přeštic (okres Plzeň-jih) a také zřídil slévárnu zinku a zinkovou huť u Borkovic (okres Tábor). V roce 1842 Förster uzavřel ve Vídni s horním erárem smlouvu, podle níž mu dvorská komora pro mincovnictví a hornictví na deset let přenechala zinkové blejno, jinak sfalerit, získané u příbramského Karloboromejského hlavního závodu a obsahující v centnýři méně než dva loty stříbra. Produkce zinkového blejna ročně obnášela kolem 6000 centnýřů a vytavení na zinek mělo probíhat ve Försterově zinkové huti u Borkovic.

KRÁSNÁ BUDOVA S ÚSTŘEDNÍM TOPENÍM
V témže roce 1842 Ludwig Förster nakreslil zmíněný architektonický návrh budovy příbramského vrchního horního úřadu, pro kterou vzhledem k jeho významu a důležitosti vybral zámeckou dispozici. Nad bránou je zakreslen německý nápis K. K. BERGOBERAMT ° BERGERICHT PRIBRAM (v překladu C. K. VRCHNÍ HORNÍ ÚŘAD ° HORNÍ SOUD PŘÍBRAM). Na střeše budovy je vyznačen německý nápis ERB.

UNTER DER REGIERUNG FERDINAND I. IM JAHRE MDCCCXXXII (v překladu POSTAVENO ZA VLÁDY FERDINANDA I. V ROCE 1842). Realizace krásné a moderně vybavené budovy s ústředním topením podle upraveného Försterova návrhu však probíhala až od léta 1844 do léta 1847 (nikoliv 1846, jak byl později chybně opraven nápis na budově, který je tam dosud).

APARTMÁ PRO PŘEDSTAVENÉHO
Ve druhém patře budovy bylo kromě hostinských pokojů umístěno také luxusní apartmá s vůbec prvním splachovacím záchodem v Příbrami. V něm bydlel představený vrchního horního úřadu, po roce 1850 horního hejtmanství a od roku 1868 báňského ředitelství, který nejen řídil chod horního závodu, ale měl také významný vliv na veškeré dění v královském horním městě Příbrami. Ještě za první světové války bylo na rozdíl od příbramské radnice před budovou c. k. Horního ředitelství v Příbrami volné prostranství, dnes rozdrobené vozovkami a chodníky, a tak byl i z toho důvodu za velké účasti obyvatelstva dne 29. října 1918 oficiálně vyhlášen vznik Československé republiky právě z balkonu báňského ředitelství. Až do konce dolování v budově sídlilo podnikové ředitelství Rudných dolů. Hornictví v Příbrami a na Březových Horách skončilo, hornické tradice našich měst se stále snažíme udržovat. Přijíme tedy i skvostné budově báňského ředitelství, abychom si uvědomili výjimečné postavení jejího tvůrce Ludwiga Förstera mezi architekty své doby, abychom ocenili a zachovali její architektonickou a historickou hodnotu a aby opět začala být užitečná v celé své kráse.

■ **Věra Smolová**
SOKA Příbram

inzerce

Město Příbram Vás zve v úterý 18. září 2018 v 17 h do Galerie Františka Drtikola v Zámečku – Ernestinu na slavnostní představení publikace Báňské ředitelství v Příbrami, které uvede Ing. Jindřich Vařeka, starosta města Příbram. Publikaci představí její autorka PhDr. Věra Smolová.

Publikaci bude možné zakoupit v Informačním centru MěÚ Příbram v Zámečku - Ernestinu a ve Státním okresním archivu Příbram.

Staňte se městským strážníkem

Uvažujete o změně zaměstnání? Pak vás možná zaujme nabídka příbramské městské policie, která do trvalého pracovního poměru přijme strážníky – čekatele. Hlásit se můžete do 7. září letošního roku.

Foto: archiv

Městská policie Příbram přijme strážníky – čekatele. Zájemci mohou podávat přihlášky do 7. září tohoto roku. Mezi vlastnostmi a dovednostmi, které městská policie u strážníků preferuje, patří základní znalost práce na počítači,

základní znalost cizího jazyka (výhodou), důslednost a flexibilita. Městská policie uvítá uchazeče, který je aktivním řidičem osobního vozu a zná zákon o obcích a zákon o obecní policii. Uchazeč musí být občan ČR starší 18 let, u lékaře prokazuje zdravotní, tělesnou i duševní způsobilost pro výkon služby. Dále musí splňovat kritéria bezúhonnosti a spolehlivosti podle zákona o obecní policii. K výkonu funkce strážníka je podmínkou získání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (v případě funkce čekatele je možnost získání po uzavření pracovní smlouvy). Platové podmínky odpovídají zákonu č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a zákonu č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve

znění pozdějších předpisů (plus možnost osobního příplatku). K přihlášce je třeba připojit životopis, ve kterém jsou uvedeny údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech, vlastnoručně podepsaný, ověřenou fotokopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání; výpis z evidence Rejstříku trestů + čestné prohlášení o bezúhonnosti, v obou případech ne starší než tři měsíce; čestné prohlášení o spolehlivosti. Přihláška se podává písemně a lze ji zaslat na adresu nebo doručit osobně na adresu Městský úřad Příbram, Tyršova 108, Příbram, 261 01.

■ sdb

Útulek nabízí psy k adopci

Kryšpín je asi dvouletý kříženec jagdteriera. Je velice temperamentní, byl by ideálním psem pro psí sporty (agility, dogfrisbee apod.). Vhodný na zahradu.

Endy je devítiletý kříženec velkého plemene. Je to temperamentní pes, je hodný, pozorný a velice vnímavý. Byl vrácen z adopce zpět do útulku, nehlídal podle přestav majitele. Vhodný pro něj by byl domek se zahradou.

Aram je kříženec huskyho. Jsou mu přibližně dva roky a odchycen byl v pátek 3. srpna v nočních hodinách v Bohutině. Na sobě měl černý náhubek.

Kájínek je 6-7letý kříženec labradora. Kájínek si zasloužil své jméno. V útulku nebyl žádný plot překážkou, aby se sám došel vyvenčit. Ale zase se poslušně vracel. Po protíútkových opatřeních je

z něho zase poslušný pes s veselou povahou a přátelskou duší. Má rád děti a je velice poslušný.

Podrobnosti o podmínkách adopce na www.utulekpribram.cz.

■ red

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121
10. 9. 16.00 Zasedání ZM Příbram

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA
26. 8. 15.00–20.00 Rockové odpoledne (Příbramské kulturní léto) – Rocksana, Gentiana, Tarantule, UDG, taneční skupina Rebelky

MĚSTSKÝ ÚŘAD PŘÍBRAM
12. 9. Den otevřených dveří na oddělení sociálně právní ochrany dětí

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA PŘÍBRAM
18. 9. 17.00 Představení nové publikace Báňské ředitelství v Příbrami

AREÁL NOVÝ RYBNÍK
1. 9. 10.00–20.00 Piknik Cowárny
15. 9. Klasik duatlon Příbram
29. 9. Běh města Příbrami

LETNÍ KINO
25. 8. 20.30 Úžasňákoví 2
15. 9. 12.00–17.00 kvalifikační závod Mistrovství ČR 2018 v timbersports

FARMÁŘSKÉ TRHY
1. a 15. 9. 8.00–13.00 Dvořákovo nábřeží

DIVADLO A. DVOŘÁKA
31. 8. 19.00 Drobečky z perníku
8. 9. 10.00 a 15.00 Prohlídka divadla
10. 9. 19.00 Stará dobrá kapela
11. 9. 19.00 Josef Fousek – koncert
16. 9. 15.00 Princezna Koloběžka
17. 9. 19.00 Vinnetou
19. 9. 16.00 Archiv jazyků
20. 9. 16.00 Vinnetou
20. 9. 19.00 Tváře Petra Rychlého (přelož. z 8. 3. 2018)
21. 9. 19.00 Věra (přelož. z 15. 11. 2017)
24. 9. 19.00 A pak už tam nezbyl ani jeden
25. 9. 19.00 Válka Roseových
26. 9. 19.00 Můj romantický příběh
27. 9. 19.00 Tajemný hrad v Karpatech – derniéra
30. 9. 17.00 Obsluhoval jsem anglického krále

KNIHOVNA JANA DRDY PŘÍBRAM
22. 9. 14.00 Komentovaná vycházka s p. Bicanem: Nejen doly, také hutě. Kovohutě
29. 9. 14.00 Komentovaná vycházka s p. Profantem: Příbramská sídliště

D-KLUB
11. 9. 19.00 Světlana Nálepková
17. 9. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Petrem Bednářem
26. 9. 18.00 Exotické kuchyně ve světě
30. 9. 20.30 Los Trumberos – písničky českých autorů

SVATÁ HORA
každá neděle Nedělní varhanní půlhodinka v bazilice od 14.00
27. 8. Slavnost 344. výročí posvěcení baziliky
1. 9. Poutí bývalých svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů
8. 9. Příbramská svatohorská šalmaj
8. 9. Běh hasičů do Svatohorských schodů

K-FARMA ŽEŽICE
15. 9. Koncert kapely Nástroj snahy + hostů (V Pořádku, Budulíněk)

ESTRÁDNÍ SÁL
8. a 9. 9. Prodejní výstava Nože 2018

KINO PŘÍBRAM
23. 8. 20.00 Mission: Impossible – Fallout – 3D
26. 8. 16.00 Úžasňákoví 2
26. 8. 19.00 Teheránská tabu
29. 8. 16.00 Hotel Transylvánie 3: Příšerózní dovolená – 3D
29. 8. 19.00 Slender Man
30. 8. 16.00 Ant-Man a Wasp – 3D
30. 8. 19.00 Důvěrný nepřítel
31. 8. 17.00 Hotel Transylvánie 3: Příšerózní dovolená
31. 8. 20.00 Alfa
1. 9. 16.00 Jurský svět: Zánik říše – 3D
1. 9. 19.00 Mamma Mia! Here We Go Again
2. 9. 16.00 Úžasňákoví 2 – 3D
5. 9. 16.00 Příběh koček
5. 9. 19.00 Alfa – 3D
6. 9. 16.00 Hotel Transylvánie 3: Příšerózní dovolená – 3D
6. 9. 19.00 Úsměvy smutných mužů
7. 9. 17.00 Chata na prodej
7. 9. 20.00 Upgrade
8. 9. 16.00 Úžasňákoví 2
8. 9. 19.00 Mission: Impossible – Fallout – 3D
9. 9. 16.00 Ant-Man a Wasp
11. 9. 16.00 Miss Hanoi
11. 9. 19.00 Všechno bude
12. 9. 19.00 Jan Palach
13. 9. 19.00 Predátor: Evoluce
14. 9. 17.00 Spolu to dáme
14. 9. 20.00 Predátor: Evoluce – 3D
15. 9. 16.00 Malá čarodějnice
15. 9. 19.00 Sestra
16. 9. 19.00 Žalman aneb Naslouchám tichu země
19. 9. 19.00 Predátor: Evoluce
20. 9. 19.00 Po čem muži touží
21. 9. 17.00 Malá čarodějnice
21. 9. 20.00 Po čem muži touží
22. 9. 16.00 Kubík hrdina
22. 9. 19.00 Predátor: Evoluce – 3D
23. 9. 16.00 Případ pro začínajícího kata
25. 9. 16.00 Úsměvy smutných mužů
25. 9. 19.00 Vlasy – Filmový klub
26. 9. 19.00 Po čem muži touží
27. 9. 19.00 Hell Fest: Park hrůzy
28. 9. 17.00 Yeti: Ledové dobrodružství
28. 9. 20.00 Domestik
29. 9. 16.00 Yeti: Ledové dobrodružství – 3D
29. 9. 19.00 Sestra
30. 9. 16.00 Yeti: Ledové dobrodružství

KLUB ZDRAVÍ PŘÍBRAM
19. 9. 18.00 Vliv emocí na vznik nemoci – přednáška R. Uhrina

DOBROVOLNICKÉ CENTRUM ADRA
do 7. 9. Dobročinná burza

SENIOR POINT PŘÍBRAM, ŽEŽICKÁ 193
19. 9. 10.00 Městská policie – přednáška o činnosti a ukázka první pomoci v učebně v přízemí

FOTBAL: STADION NA LITAVCE
25. 8. 17.00 1. FK Příbram – FC Slovan Liberec
15. 9. 17.00 1. FK Příbram – SK Sigma Olomouc
29. 9. 17.00 1. FK Příbram – FK Mladá Boleslav

SK SPARTAK PŘÍBRAM
1. 9. Osłavy 124 let od založení klubu

KOVOHUTĚ
8. 9. Běh Kovohutěmi

VLAKOVÉ NÁDRAŽÍ
8. 9. Den železnice v Příbrami

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ BANÍK PŘÍBRAM
5. 9. Členská schůze v Q-klubu
14.–16. 9. Broumovsko
22. 9. Putování za Štemberskou hvězdou

Výstavy:

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA PŘÍBRAM
Stálá expozice Fotograf František Drtíkol – život a dílo příbramského rodáka
6. 9. 17.00 Zahájení výstavy Mikołáš Axmann: Sítnice/grafika, malba
Výstava potrvá od 7. 9. do 14. 10.
1. 9.–7. 10. Stanislav Tůma – Fotografie z let 1980–2005

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
Nejnovejší mineralogické přírůstky do sbírek muzea
S Honzou z role do role (hornický domek)
Rok na vsi – život hornických obcí Příbramska ve vzpomínkách pamětníků 1870–1940

SVATÁ HORA
Nemohli jsme mlčet. Lidé Charty 77
Připomenutí 40. výročí požáru Svaté Hory

PAMÁTNÍK VOJNA LEŠETICE
Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku
Ani gram uranu okupantům
Skautská lilie za ostnatým drátem
Galerie OPE: Tom Kůs, Ivan Bukovský

MUZEUM III. ODBOJE – STÁLÉ VÝSTAVY
Politici vězni v uranových dolech 1948–1968
Ženy ve III. odboji a za mřížemi věznic 1948–1968
Z Čech do sibiřských gulagů

DŮM NATURA
Živá příroda – expozice českých plazů a obojživelníků
CHKO Brdy
Museum Spingidae
Hic sunt leones
Umělecká výstava Posel naděje
Příbramské betlémy – historie a současnost

inzerce

CHCETE BÝT INFORMOVÁNÍ O DĚNÍ VE MĚSTĚ? REGISTRUJTE SE DO INFOSERVISU MĚSTA PŘÍBRAM.

Registrace on-line na infoservis.pribram.eu nebo pomocí formuláře na MěÚ Příbram, v Knihovně Jana Drdy, Infocentru a v aquaparku.

TIMEOUT

Los Angeles

PODZIM/ZIMA 2018/19

TIMEOUT - PRAŽSKÁ 29, PŘÍBRAM